

پیش قدم

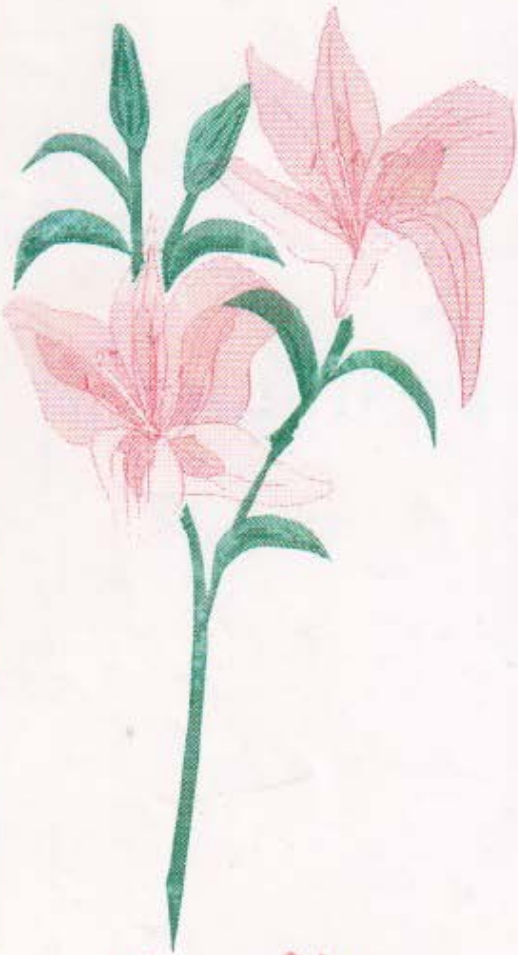
chalakmuhamad@gmail.com

بلاوکراوهیه کی مانگانه یه حزبی رزگاری کوردستان دهری دهکات

کۆتایی 1998/12

خولی دووهم

ژماره (11)

به بۆنه ی مانئاوایی کردنی
سالی 1998 و هاتی سالی
نوی 1999 ی زاینی یه وه
چه پکه گۆی پیروزباهیتان
پیشکەش دهکەین و ، ده خوازین
سالی تازهی ته ههن ،
سالی چه سپاندنی ناشتی و
هیمنایه تی و ، ناوه دانکردنه وه ی
کوردستان بیت .

سالی نویتان پیروز بیت

لەم ژمارەییەدا

- سەرۆتار ل 2
- پەيامی پیرۆزبایی بۆ بەرپرز ئۆجەلان ل 3
- لە سألپوژی دامەزراندنی حزبی زەحمەتکێشانی کوردستان ل 4
- سەردان و پێشوازی ل 5
- کێشەیی کورد لە تەنگرەووە بۆ سەرکەوتن نووسینی: هاشم عەبدوللا ل 8
- مەملەتیی نیوان ئەمریکا و عێراق نووسینی: گۆهدار شەرەفانی ل 11
- بەرپرسانیی لە خراپی رهوشی ژاندا نووسینی: پێشەنگ ل 13
- دیسانەووە ئاغاو جوتیار... کێشەییەکی هەلپەساردراو ل 16
- خزمەت گوزارانی گەل کێن نووسینی: سیروان شوان ل 17
- یادیک لە (رەمزی نافیعی) ی نەمر ئامادەکردنی: سۆلاف ل 20
- دەولەتی زەند نووسینی: کەریم زەند ل 23
- لە ئامۆژگاریەکانی هۆشی منە وەرگێڕانی: گۆران ل 25
- پەيامی سەربەست (هەلبژاردن و مەترسی پێش وەخت) ... نووسینی هۆشیار زەنگەنە ل 26
- گزفتی من و ئەزموونی ژیان (چۆن لە نەویان نیشتمەووە !) ل 29
- خەونەکانمان شیعی: (مەنگاس) ل 32
- ملوانکە شیعیرێک کەژال عەلی ل 33
- Partiyên kurdistanî u pêwendiyên wan ل 34
- Turk u Hikumet nabe ل 35
- Ser Gotar ل 36

پێشەنگ

بلاو کراوەییەکی مانگانەییە حزبی رزگاری کوردستان دەری دەکات

ناونیشانی دەروەهی ولایت

R.P.K
Eilenburger Str. 45
04425 Taucha
Germany

ناونیشانی ناوەخۆ

سینیشانی - باشووری کوردستان
تەلەفۆن: ٢٩٥٢٢

لەسەر تۆپی ئەنتەرنێت دەماندۆزێنەر بەم نیشانە پەيوەندی یگر: RPK 1993 @ hotmail. com

سهروتار

رهخساوه، به لامل له وړه زياتر وده خړاندني ده بېته سهره تاي په شينووي و له باربردني زمينه ي ناشتي و له ژير پېناني ريککوه وتني واشنتون، جانگه گره نيازي ناشتي و ريککوه وتن راست و پاک بيت، گره که له روزه کاني سهره تاي مانگي يه که مي سالي 1999، راشکاوانه دست به چي به چي کردني برگه کاني ريککوه وتني واشنتون بکريت. به تاي به تيش يه کلايي کردنه و مي مه سه له ي گيراو زینداني کراوان. که له راستيدا ده بوايه به لامل ريککوه وتنه هم مه سه له يه کو تاي پي به اتبوايه، به لامل به داخوه هه واله کان بؤ دواوه ده مانگيرنه ووه جار ناجار ده بېستريت که له سهر هه مان هوکاني پيشوو، که سانیک ده گيرين يان راوده نرين.

گه لان و ده وله تاني دونيا، به رله هاتني سالي نوي چنه پر وژه و به رنامه يه کی گرنگ و ژياري بؤ گه لاله ريز دمه کن. جانگه گره نيمه له توانا ماندا نه بې به وينه ي هوانه ووه هينکاري و نه خشه سازي ثاينده بکه ين، هق وايه کاره که له که بوه کاني سالي رابردو، يان سالاني رابردو، به نه نجام بگه يه نين. نه گره بهم پيوانه يه بيت، ده توانين بليين خواستي لايه ني که مي جه ماوه ري گه له که مان بؤ و هرزي يه که مي سالي 1999 بریتي يه له به نه نجام گه يان دني برگه کاني ريککوه وتني واشنتون. خواستي هه مولا يه که به بؤنه ي سهری سالي تازه ووه، ده رگاي زیندانه کان بخرينه سهر پيشت و ريگه به گيراوان بدریت جه رتي هم سهری ساله نوي يه له نيو باوه شي گهرمي بنه مال هکانياندا بکن. هه ووه با تهمه ني روزه کاني سهره تاي هم ساله نوي يه هاوکات بيت له گه ل گه رانه ووه ناوارو کوچدر اوان بؤ شوين و زيدي پيشوويان چونکه کيشه ي ده رکراو کوچدر اوه کان گه وره ترين کيشه ي مروی - کومه لايه تي نه مروی باشوري کوردستانه، خه لکانیک له سهر مال و کاشاني خويان و، به زوري زورداره کی له لايه ن هيزه کاني نيوه خوه ده رپه رينراون و سهره و ساماني چنه دين سالي تهمه نيان لي تالان کراوه، گره که به ده ستي ناوه خوشه ووه يه کلايي بکريت هوه. *

دواي چنه روزه کاني ديکه، پي ده نيينه سالي کی نوي و ده خزیننه نيو باوه شي سالي 1999 هوه. بهم بؤنه يه ووه، پيروزباهي گهرمي خومان - ده سته ي نووسه راني بلا وکراوه ي پيشهنگ - له چيني چه و ساوه و زه حمه تکيشي گه له که مان و تيکراي گه لي کوردستان ده که ين. واخريکه مالناوایي له سالي 1998 ده که ين، که چي هيشتا ناسايش و نارامي بؤ باشوري کوردستان نه گه راره ووه، له گه ل ده سپيکی سالي نيوه ده بي کومه لاني خه لک چاوه رواني چي بکن و چيان بویت؟!.

خسته ي زه مه ني ريککوه وتني ناشتي واشنتون لاسه نگی تي که و توه و تا هم چرکه يه ي هه نگاوي کرده ي و چي به چي کردني و هر نه گرتوه. وه دواخستني چي به چي کردني برگه کاني هم ريککوه وتنه له ژير هه رپه روه بيانوويکدا بيت، پاساو هه لئاگریت و، سووکه ناوميدی يه کيشي هيناوه ته ووه.

جه ماوه ري گه له که مان به په روزه ووه ده روانه ريککوه وتني واشنتون و ناسوي چاره نووسي دواروژي خوياني تيدا به رجه سته ده که ن، به لامل سستي و خاوي هه نگاوه کاني سهر زه ويني واقيع، تارمايي گومان و دل ه راوکي ده چينن. به فېروداني سني مانگي يه که له تهمه ني ريککوه وتنه که نه گره چاوپوشی نيشتماني لي بکريت، که چي واده خولزيت که سني مانگي دووه مي هه نگاوه کان به ره مدار بيت و برگه کان چي به چي بکرين.

جه ماوه ري گه ل و حزيه کاني ديکه ش په ي به و راستيه ده بکن که ناسايي کردنه ووه ساريژ کردني برينه کاني چوار ساله ي شهر ي نيوه خو، ماوه يه که ده خولزي و دان به خوگرتن و نارامي ده ویت، به لامل نارام گرتن و سه بریش سنوو رو راده ي خوي هيه. هه رشتي نه گره مه رزو سنوو ري چاوه روانکراوي خوي تپه رکردو سه بری نه ييبويي گره که بوو، به چاويکی که م بايه خوه ميزه ده کريت و گرنگی خوي له دست ده دات.

تهمه ني پرؤسه ي ناشتي و ناشتبونوه، خوي له ساليک داوه، تاراده يه کيش بپوايي بؤ هه ر دوولا گه راندوت هوه .. به ده يان کويونوه ووه دیداري دؤستانه ش به ناکام گه يشتون، به و پي يه ش زه مينه يه کی له بار

پهيامی پيروزيهاى بۇ بهريز ئۆجه لان

بهريزو تېكۆشهر كات عه بدوللا ئۆجه لان

سكرتېرى گشتى پارتى كريكارانى كوردستان PKK

سلارى رزگارى و سرخۆبورن...

به بۇنەي (۲۰) همين ساليادى دامه زاندى پارتى خه باتگيره كه تان، به خته وهرم به ناوى خۆم و نه ندامانى مه كته بى سياسى حزميان، حزبى رزگارى كوردستان جوانترين و گهرمترين سلوو پيروزيهاى ناراسته بېريزتان و نه ندامانى سر كرده يه تى PKK و تيكراي شهرقان و گهرىلا قاره مانه كانى سهرى چيا بكم، ههروهها ناواته خوازم كه هم ياده بيبته هانده ريكى به گوپتر بۇ زياتر گه شه كردنى بليسه ي شوپشى رزگارى و گهياندى به لووتكه ي سر كه وتن.

بيست سالى رابردو و گه واهى نه و راستيه ده دن كه PKK ميژويه كى پر فيداكارى بۇ خۆي و تيكوشانى گه له كه مان تۇمار كردو وه و گورزى كارى گهريشى له په يكه رى داگير كه ران و رژيمى كه ماليه ت و تۇرانيه ت، كه دوژمنى سر سه ختى ماف و نازاديه كانى گه لى كوردستانه، داوه. هه ريويه ش نه مرفو دوست و دوژمن پيوانه ي تايبه تى بۇ ده كن، ته نانه ت گه يشتوته ناستيك كه هيچ گۇرانكارى و چاره سهرىك به بى به شدارى PKK به ناكام ناگات، نه مه ش هيماي زيندوويى گه ل و رابوونه و هى به رجه سته ده كات. PKK به ريبه رايه تى به ريزتان توانيويه تى ته واهى نه و پيلانه زه هراويانه پوچهل بكا ته وه كه دوژمنانى كوردستان به هاوده ستى له گه ل نه مريكادا دايانرشتووه، به تايبه تيش پوچهل كردنه وه ي پيلانى نه م دو اييه و چوونى به ريزتان بۇ ئيتاليا وهرچه رخان و سر كه وتنيكى گه وريه بۇ شوپشى رزگار يخوازي و دۆزى ره واهى گه ل و ولاته كه مان، ئيمه دلنيان له ناكامى نه و گۇرانكاريه دا چاره سهرىكى گونجاوى سياسيانه بۇ كيشه ي گه لى كوردستان پياده ده كريت.

له م پيوهندي يه دا، ئيمه له حزبى رزگارى كوردستان (RPK) دا جاريكى ديكه ش دووپاتى هاوخه باتى و هاوسه نگرى له گه ل PKK دا ده كه ينه وه و ده خوازين به تيكوشانى هه موو لايه كه مان يه كيتى ريزه كانى بزاقى رزگار يخوازي گه لى كوردستان به كرده وه خۆي بنوينى و كونگره ي نه ته وه يى كوردستانيش بيبته سه كۆي سرخستنى دۆزى ره واهى گه له كه مان.

شكۆدارييت ساليادى دامه زاندى پارتى كريكارانى كوردستان.

سهر كه وه ن خه بات له پيناو كوردستانىكى سهر به خۆ و كه ليكى به ختياردا.

براتان

ريكار نه جه ده

سكرتېرى گشتى حزبى رزگارى كوردستان

1998/11/27

له ده ره وهی ولات بو
 په یوه ندی گرتن له گه ل
 بلا و کراوهی (پیشهنگ) به م
 نه درنسه پنه ندی بگرن:

R.P.K

Eilenburger Str.45

04425 Taucha

Germany

خوینه ری هیژا، (پیشهنگ) به
 هاوکاری و کومه کی مالی نیوه
 درنژه به ژیان و کاروانی
 تیکوشانی خوی ده دات. بو گه شه و
 پیشکته وتنی زیاتر داوی
 پشتگیری له خوینه رانی
 خوشه ویستی خوی ده کات،
 جایارمه تیه کانتان له سهر نس م
 ژماره ی بانکی ره وانه بکه ن:

R.A

Deutsche post bank

Kto - Nr. 1382 04 906

BLZ 86 01 00 90

Germany

له سائروژی دامه زرانندی حزبی زه حمه تکیشانی کوردستاندا

برای به ریزم کاک قادر عه زیز

هیژایان نه ندامانی مه کته بی سیاسی ..

سلاری رزگاری و سرخوبون...

به بونه ی سیزده مین سائروژی دامه زرانندی حزبه
 تیکوشه ره که تان، حزبی زه حمه تکیشانی کوردستان، به ناوی خوم و
 نه ندامانی مه کته بی سیاسی حزمانه وه، حزبی رزگاری
 کوردستان، گهرمترین و جوانترین پیروزباییتان لئ ده که م و، ده خوازم
 هه می شه له سه رکه وتن و پیشکته وتن دابن.

سیزده ساله ی رابردوو گه واهی نه و راستیه ده دن که حزبه
 خه باتگیره که تان له نه زموون و تاقیکرده کانی سه ختی روژگاردا
 سه رکه وتوو بو وه، له پیناوی گه یشتن به نامانجه پیروزه کانی، که
 خواست و ناواتی زه حمه تکیشانه، لیبروانه و خوراگرانه تیکوشاوه.
 هه روه ها بو پته وکردنی سه نگه ری چینایه تی و پاریزگاری کردن له
 ده ستکه وته کانی جه ماوه ری سه ته مدیده ی گه له که مان، سه ندیکی
 به هیژبووه.

له کۆتاییدا سلوو پیروزباهی خومان دووپات ده که ینه وه و
 ناواته خوازمین که نه م یاده گوپوتینیکی نوئ تر به جه ستی خه باتی
 رزگاریخوازی گه لی کوردستان، بو گه یشتن به سه ره خویی و
 سوسیالیزم به خشینت.

براتان

ریکار نه حمه د

سکرتیری گشتی حزبی رزگاری کوردستان

۱۹۹۸/۱۲/۱۰

سپردان ۹ پېښواری

* به بونه‌ی گه‌رانه‌وه‌ی هه‌قال سکرټیری گشتی حزب، روژی ۱۹۹۸/۱۰/۲۹ هه‌فدیکی بالای سهرکردایه‌تی YNDK سهرکردایه‌تی کاتی که پینکه‌اتبوو له به‌پرزان (جه‌بار میرزا روسته‌می) و (حاکم چیا) سپردانی باره‌گای مه‌کتبه‌ی سیاسی حزبمان (حزبی رزگاری کوردستان) بیان کردو به گهرمی‌یه‌وه له‌لایه‌ن هه‌قال سکرټیری حزب و نه‌ندامانی مه‌کتبه‌ی سیاسی‌یه‌وه پېښواریان لیکرا. نه‌وسا له دیداریکی بریانه‌دا باس له گوپانکاری‌یه‌کانی گوپه‌پانی سیاسی کوردستان و پیوه‌نده‌ی نیوان هه‌ردو‌لاو پرؤسه‌ی (هاوکاری)کرا.

* روژی ۱۹۹۸/۱۰/۳۰ هه‌فدیکی سهرکردایه‌تی (حزب الاتحاد الترکمانی) به سهرؤکایه‌تی به‌پرزان (عرفان که‌رکوی) سکرټیری حزب سپردانی باره‌گای (م.س) حزبمان، حزبی رزگاری کورستانیان کرد، له سهره‌تادا

وه‌فدی میوان به گهرمی به‌خیره‌اتنه‌وه‌ی له به‌پرزان سکرټیری گشتی حزبمان کرد به بونه‌ی گه‌رانه‌وه‌ی له دهره‌وه‌ی ولات، دواتر له دانیش‌تینیکی دؤستانه‌دا که به‌پرزان (عمر حسن) نه‌ندامی (م.س) و (هوشیار عه‌بدولرهمان) ناماده‌بوون، پیوه‌ندی نیوان هه‌ردو حزب خرایه به‌ر باسو لیکولینه‌وه.

* سه‌عات ۱۱ سهرله‌به‌یانی روژی ۱۹۹۸/۱۱/۴ هه‌فدیکی سهرکردایه‌تی (پارتی یه‌کسانی کوردستان) سپردانی باره‌گای مه‌کتبه‌ی سیاسی حزبمانیان کردو له‌لایه‌ن به‌پرزان نه‌ندامانی مه‌کتبه‌ی سیاسی حزبمان پېښواریان لیکرا، سهره‌تا وه‌فدی میوان به گهرمی به‌خیره‌اتنه‌وه‌ی له به‌پرزان سکرټیری گشتی حزبمان کرد. پاشان ریکه‌وتنی ناشتی واشنتون و پیوه‌ندی نیوان لایه‌نه سیاسی‌یه‌کانی کوردستان، قسه‌و باسی لیکرا.

* کاتر میمر (۵) ی پاش نیوه‌پو‌ی روژی ۱۹۹۸/۱۱/۴ هه‌فدیکی مه‌کتبه‌ی په‌یوه‌ندی‌یه نیش‌تمانیه‌کانی (ی.ن.ک) به سهرؤکایه‌تی به‌پرزان مامؤستا چه‌تو لپیرسراوی مه‌کتبه‌ی په‌یوه‌ندی‌یه نیش‌تمانیه‌کان سپردانی باره‌گای (م.س) حزبمانیان کردو به گهرمی‌یه‌وه له‌لایه‌ن به‌پرزان هه‌قال سکرټیری حزب، پېښواریان لیکرا. وه‌فدی میوان به‌خیره‌اتنه‌وه‌ی له به‌پرزان سکرټیری حزب کردو سلوو به‌خیره‌اتنه‌وه‌ی نه‌ندامانی (م.س) ی (ی.ن.ک) ی پئ‌پراگه‌یاند. نه‌مه‌و له دیداریکی بریانه‌دا ره‌وشی ناشتی کوردستان قسه‌و باسی لیکرا.

* سه‌عات (۱۱) ی سهرله‌به‌یانی روژی ۱۹۹۸/۱۱/۱۴ به‌پرزان هه‌قال سکرټیری حزب، سپردانی دیوانی سهرؤکایه‌تی نه‌نجومه‌نی وه‌زیرانی حکومتی هه‌ریمی کردو به گهرمی‌یه‌وه له‌لایه‌ن به‌پرزان کاک کؤسره‌ت ره‌سول عه‌لی سهرؤکی حکومت پېښواری

لینکرا. دواتر باس له پیوهندی نیوان دهزگاکانی حکومه‌تی ههریم و حزبی رزگاری ی کوردستان کراو ته‌نکید له‌سه‌ر پرۆسه‌ی ناشتی و ریککه‌وتنی واشنتۆن کرایه‌وه.

* سه‌عات (۵) ی نیواره‌ی رۆژی ۱۹۹۸/۱۱/۱۴ وه‌فدیکی سهرکردایه‌تی حزبمان که پیکهاتبوو له به‌رێزان هه‌قال ریکار نه‌حمه‌د سکرته‌یری حزب و هه‌قال (عمر حسن) نه‌ندامی (م.س) سهردانی باره‌گای (م.په‌یوه‌ندی نیشتمانیه‌کان) ی یه‌کیته‌ی نیشتمانی کوردستانی کردو به‌گه‌رمی له‌لایه‌ن به‌رێز مامۆستا چه‌تۆ به‌رپرسی مه‌کته‌ب، پیشوازبان لینکرا. له‌دانیشتنیکه‌ی براینه‌دا باس له‌ پیوه‌ندی نیوان هه‌ردوولاکراو پته‌وی پیوه‌ندی نیوان حزبه‌کانی کوردستان به‌سه‌ندی ناشتی و سه‌ره‌که‌وتنی ریککه‌وتنی واشنتۆن و سه‌رخستنی نه‌زمونی گه‌له‌که‌مان لینکرایه‌وه، هه‌روه‌ها ره‌وشی نه‌مپۆی کوردستان باسی لیوه‌کرا.

* سه‌عات ۱۱ ی سه‌ره‌له‌به‌یانی رۆژی ۱۹۹۸/۱۱/۱۹ وه‌فدیکی بالای سهرکردایه‌تی حزبمان، به‌سه‌رۆکایه‌تی هه‌قال سکرته‌یری

حزب، له‌ باره‌گای فه‌رمانده‌یی گشتی هیز ی پیشمه‌رگه‌ی کوردستانی (ی.ن.ک) سهردانی به‌رێز کاک جه‌بار فه‌رمان جیگری فه‌رمانده‌یی گشتی (ه.پ.ک) ی کردو به‌گه‌رمی یه‌وه‌ پیشوازبان لینکرا. له‌ دیداریکی براینه‌دا که ژماره‌یه‌که‌ له‌ نه‌ندامانی فه‌رمانده‌ی گشتی به‌شداربوون، وتووێژ له‌سه‌ر پرۆسه‌ی ناشتی و ریککه‌وتنی واشنتۆن و پیوه‌ندی نیوان حزبی رزگاری ی یه‌کیته‌ی نیشتمانی کوردستان کرا.

* سه‌عات (۱۱،۳۰) ی رۆژی ۱۹۹۸/۱۱/۲۲ وه‌فدیکی سهرکردایه‌تی حزبمان که پیکهاتبوو له‌ به‌رێزان هه‌قال ریکار نه‌حمه‌د سکرته‌یری گشتی حزب و هه‌قال (عمر حسن) نه‌ندامی (م.س) و هه‌قال (هوشیار عبدالرحمن) سهردانی باره‌گای (م.س) ی حزبی سۆسیالیستی دیموکراتی کوردستانی کرد، نه‌مه‌و وه‌فده‌که‌ له‌لایه‌ن به‌رێز کاک محمادی حاجی محمود سکرته‌یری گشتی حزبی سۆسیالیست پیشوازی لینکرا. نه‌وسا له‌دانیشتنیکه‌دا قسه‌و باس له‌سه‌ر ره‌وشی کوردستان و پیوه‌ندی نیوان رزگاری و سۆسیالیست کرا.

* نیواره‌ی رۆژی ۱۹۹۸/۱۱/۲۸ وه‌فدیکی حزبی زه‌حمه‌تکێشانی کوردستان که پیکهاتبوو له‌ به‌رێزان (به‌همه‌ن حسین) نه‌ندامی (م.س) و (کاک رزگار) سهردانی باره‌گای (م.س) ی حزبمان کردو به‌گه‌رمی یه‌وه‌ له‌لایه‌ن به‌رێزان سکرته‌یری گشتی حزب و هه‌قال (عمر حسن) نه‌ندامی (م.س) و هه‌قالان (هوشیار عبدالرحمن و ئاری حسین) نه‌ندامانی مه‌کته‌بی په‌یوه‌ندی یه‌کان پیشوازبان لینکرا.

سه‌ره‌تا وه‌فدی میوان به‌گه‌رمی به‌خیره‌هاتنه‌وه‌ی له‌ به‌رێز سکرته‌یری حزبمان کرد، نه‌وسا سه‌بارته‌ به‌ ره‌وشی نه‌مپۆی کوردستان بیروپا ئالوگۆپکرا.

* سه‌عات (۹) ی سه‌ره‌له‌به‌یانی رۆژی ۱۹۹۸/۱۱/۳۰ هه‌قال سکرته‌یری حزب به‌ یاوه‌ری وه‌فدیکی سهرکردایه‌تی به‌شداریان له‌ مه‌راسیمی پیشوازی کردن له‌ به‌رێز مام جه‌لال کرد به‌ بۆنه‌ی گه‌رانه‌وه‌ی به‌رێزی له‌ سه‌فه‌ریکی سئ مانگه‌دا بۆ خاکی کوردستان. نه‌وه‌ی شیاوی باسه‌ له‌ مه‌راسیمه‌دا سکرته‌یر و نه‌ندامانی مه‌کته‌بی سیاسی زۆربه‌ی

حزبه‌کانی کوردستان و ده‌یان هه‌زار هاوولاتی به‌شدرا بوون.

* کاتژمیر (5) ی ئینواری رۆژی 1998/12/6، وه‌فدیکی حزبمان که پیکهاتبوو له به‌پێزان هه‌قال سکریتیاری حزب و هه‌قال (عمر حسن) ئه‌ندامی (م.س) و هه‌قال (هۆشیار عبدالرحمان) ئه‌ندامی مه‌کتبه‌ی په‌یوه‌ندیه‌کان سه‌ردانی به‌پێز کاک قادر عه‌زیز سکریتیاری حزبی زه‌حمه‌تکێشانی کوردستانی کرد. له دیداریکی بریانه‌دا باس له ره‌وشی کوردستان و گۆپه‌پانی سیاسی کرد.

* سه‌عات 11 ی سه‌ره‌له‌به‌یانی رۆژی 1998/12/7 وه‌فدیکی حزبی سۆسیالیستی دیموکراتی کوردستان که پیکهاتبوو له به‌پێزان (به‌رزو عه‌لی هه‌ژار) ئه‌ندامی (م.س) و (خه‌لیل سه‌عید) ئه‌ندامی (ک.ن) و لێپرسراوی مه‌کتبه‌ی په‌یوه‌ندیه‌کان و هه‌قال (به‌کر فه‌تاح) ئه‌ندامی مه‌کتبه‌ی په‌یوه‌ندیه‌کان، سه‌ردانی باره‌گای (م.س) ی حزبمان، حزبی رزگاری کوردستانی کرد. له دیداریکدا که به‌پێزان سکریتیاری گشتی حزب و هه‌قال (عمر حسن) ئه‌ندامی (م.س) و هه‌قالان (هۆشیار عبدالرحمن) و

(ئاری حسێن) ئه‌ندامانی مه‌کتبه‌ی په‌یوه‌ندیه‌کانی حزبمان به‌شدرا بوون باس له ره‌وشی کوردستان و رێککه‌وتنی واشنتۆن و پێوه‌ندی نیوان هه‌ردوو حزب کرد.

* سه‌عات 2,30 ی پاش نیوه‌پۆی رۆژی 1998/12/12 وه‌فدیکی بالای سه‌رکرده‌یه‌تی حزبمان به‌شداری له ئاهه‌نگی یادی بیره‌وه‌ری سێزده‌هه‌مین سالپۆژی دامه‌زراندنی حزبی زه‌حمه‌تکێشانی کوردستاندا کرد که له هۆلی رۆشنیاری شاری سلیمانیدا ساز کرد.

* سه‌عات 4 ی پاش نیوه‌پۆی رۆژی 1998/12/15، وه‌فدیکی مه‌کتبه‌ی په‌یوه‌ندیه‌کانی حزبمان که پیکهاتبوو له به‌پێزان (هۆشیار عبدالرحمان) و (ئاری حسێن) سه‌ردانی باره‌گای مه‌لبه‌ندی ای یه‌کگرتووی ئیسلامی کوردستانی کرد، ئه‌مه‌ و هه‌فده‌که له‌لایه‌ن به‌پێزان (کاک ئه‌بو به‌کر عه‌لی) و (کاک فه‌ره‌یدون ره‌سول) و (کاک عومه‌ر محه‌مه‌د) ئه‌ندامانی مه‌لبه‌ندی په‌یوه‌ندیه‌کانی مه‌لبه‌ندی یه‌کی یه‌کگرتووی ئیسلامی کوردستان پێشوازیان لیکرا. ئه‌وسا له کۆبوونه‌وه‌یه‌کی

بریانه‌دا باس له پێوه‌ندی نیوان رزگاری و یه‌کگرتوودا کرد.

* سه‌عات 1 ی نیوه‌پۆی رۆژی 1998/12/17، هه‌قال سکریتیاری حزب به‌ یاوه‌ری وه‌فدیکی سه‌رکرده‌یه‌تی حزبمان، سه‌ردانی باره‌گای یه‌کگرتووی ئیسلامی کوردستانی کرد، له شاری سلیمانیدا، ئه‌مه‌ و هه‌فده‌که له‌لایه‌ن به‌پێزان مامۆستا (عه‌لی محه‌مه‌د) ئه‌ندامی (م.س) و مامۆستا (محمه‌د ئه‌حمه‌د) ئه‌ندامی سه‌رکرده‌یه‌تی پێشوازیان لیکرا. له دیداریکی بریانه‌دا باس له ره‌وشی ئه‌مه‌پۆی کوردستان و پێوه‌ندی نیوان هه‌ردوو لایه‌ندا کرد.

* رۆژی 1998/12/27، هه‌قال (عومه‌ر حه‌سه‌ن) ئه‌ندامی (م.س) هاوپی له‌گه‌ڵ وه‌فدیکی سه‌رکرده‌یه‌تی حزبمان، سه‌ردانی باره‌گای (م.س) ی حزبی ئیتحادی تورکمانی عێراقی کرد و له‌لایه‌ن ئه‌ندامانی سه‌رکرده‌یه‌تی یه‌وه‌ به‌ گه‌رمی پێشوازیان لیکرا. ئه‌وسا به‌ بۆنه‌ی یادی یازده‌هه‌مین سالپۆژی دامه‌زراندنی حزب که‌یان پێرۆزباهی لیکردن و هیوای سه‌رکه‌وتن و پێشکه‌وتنی بۆ خواستن.

کېښه ی کورډ له ته نگره وه بؤ سه رکه وتن

نووسینی:
هاشم عه بدوللا

چهند سالیکه کېښه ی کورد له بهر فاکتیره خودیه کان له په راویژدا خوی دهنوینئ، ته نگره وه قهیرانی نیو خودی بزاقی رزگار یخوازی گهلی کوردستانیش کېښه که ی له هه واری نانو میدی دا هه لپه سارد بوو. وه نه بئ رهوشی جیهانی و سیستمی جیهانی نوی و فاکتیره دهره کیه کان کاریگری خویان نه کردبیت و بؤ دواوه یان رانه کېښه ابیت، به لام پهرش و بلاوی په له کانی بزاقی رزگار یخوازی گهلی کوردستان و له یه ک دوری هیزه سیاسیه کان و مملانی ناپره و او شه پری نیوه خو له هه مووان زیاتر دوری میړده زه مه ی هه بووه بینه قاقای لیگرتووه.

شه پری چوار ساله ی نیوان یه کیتی و پارتی، له تکردن و قوتکردنه وه ی دوو ناوچه ی کونترول کراوو دوو حکومتی نیو هه ریمی و جیاوازی سیاست و بهرنامه کانیان، له گه ل بهره و امبوونی شه پری نیوان په که که و پارتی، رولی سهره کی و بنه پرتیان له قولکردنه وه ی قهیران و ته نگره کانداهه بوو، و پرده یه کی رهشی نانو میدیان به چواره و وردا کېښابوو، کار گه یشتبوووه شوینئ که نیتر دوست و دوژمن به گومان و قهره ماتیه وه لیان دهروانی،

که شیک ی بی هیوایی ناسمانی لیکدانه وه کانی داپوشیبوو. به لام له م چهند مانگه ی رابردو و دا، کېښه که کلپه یه کی کردو دل و دهر وونی کوردو دوستانی رۇشنکرده وه و گوومه مه نگه که شله قاو سهرنجی هه مووانی بؤ لای خوی راکیشا. لیبره دا به کورتی نامارزه به و فاکتیره خودیانه ده که یین که رولی بهرچاویان هه بووه له هه ولدان بؤ دهر بازبوون له ته نگره وه راسته پړیکردنی بزاقی رزگار یخوازی گهلی کوردستان و گه شه کردنی کېښه ی ره وای گه ل و نیشتمان هه که مان.

له سهره تای سالی ۱۹۹۸ هه وه که بانگی ناشتی هه لدر او به کرده وه ناگرېر له شه پری نیوان پارتی و یه کیتی په پیره و کراو نیازی لایه نه ناکوکه کان بؤ چاره سهر کردنی کېښه ی نیوانیان له ریگه ی دانوستاندن و ناشتی یه وه خویابوو، ورده ورده شاهه سته و سهرنجی دونیا و ده ولتاتان رووه و کېښه ی کورد زیاتر بوو. تا ولاتی نه مریکا بؤ خوی هاته مهیدانه که و له ۱۹۹۸/۹/۱۷ له واشنتون، به ناماده بوونی نوینه ری حکومتی نه مریکا، به پریزان (مام جهلال و کاک مه سعود) ری که و تنیکیان نیمزاکرد. نه م ری که و تنه هه ناسه و نه فه سیکی نویی بؤ کېښه که هینایه وه و خوی نیکی تازه و به گوپتری به جهسته ی کېښه که دا به خشی.

جن به جن کردنی برکه کانی ری که و تنه که زه مینه یه کی باش و له بار ده خولقینئ تا ده ولتانی جیهان و دوستان متمانه ی زیاتر به بزاقی رزگار یخوازی گهلی کوردستان بکه ن و باشتر و چالاکانه تر بؤ چاره سهر کردنی کېښه ی گه له که مان بینه مهیدان، په تایب تیش له کاتیکدا که هه ردو و حکومتی نه مریکا و بهریتانیا پشتیوانی لی بکه ن. ری که و تنی

واشنتون نه گهرچي داگيركهراني هاروشيت تر كرد، به لام كيشه ي گه له كه ماني گهيانده ناستيكي گه ورو به رزتر. ههروه ها جه ماوهر ي به ناينده و داروژيكي گهش و پرشننگدار هيوادار كرد. له سه ريكه وه نوميدى نه هيشتنى كيشمه كيش و ميليشاي حزبى و بنپر كردنى شه پى براكوژى و به هه دهر نه داني سه روه ت و سامانى گه ل و نيشتمانى نزيك كردو ته وه، له سه ريكى ديكه شه وه هارو لاتي ان پشت نه ستور دهكات تا چالاكانه به شدارى له ناوهدانكردنه وه و بوژانه وهى نابورى و ناسايى كردنه وهى ره وتى ژياريدا بكن. له هه مان كاتدا فينكايى بو دل و دهرونى دؤستانى ده هينئ و تواناي حوكمرانيه ت و به ريوه بردنى كورد بو خوى زه قتر دهكات وه وه هانده ريكى گونجاو يش ده بئ بو راكيشانى بيروپاي جيهانيان به ره و چاره سه كردن و په له كردن له دؤزينه وهى ريگه چاره يه كى ره واو عاديلانه بو كيشه كه.

هؤيه كى ديكه ي بهرچا و كه توانيو يه تى قهيران و تنگره كه وه زاله بينئ، كوچى به كؤمه لى كوردانه بو هه نده ران، نه مازه گيرسانه وهى كه شتى كورده ناواره هه لگره كاني به نده ره كاني ني تاليا، پيشان داني مهينه تيه كاني نه و ناوارانه له سه ر شاشه ي ته له فزيونه كاني جيهان و رهنگدانه وهى له نيو ده زگاكاني چاپ و ميدياي جيهانيدا، واى كرد كه وردتر سه رنجى راي گشتى نه وروپى بو لاي خويه وه كيش بكات. وه دياركه وتن و په يدا بوونى نه و هه زاران كه سه له چاو تروكانيكدا دوني اي هه ژاندا، له سه ريكه وه ده بنه بارى كى قورسى سه رشانى ولاته كانيان و كيشه ي بينكارى قولتر ده كه نه وه، له سه ريكى ديكه شه وه گه روى هاواري كوردان گه وره تر ده كن و داوايان لى ده كن به په له و خيرتر

بو چاره سه ر كردنى كيشه ي گه لى كوردستان بينه مه يدان. مه ترسى پارت ه سياسى و حوكومه ته كاني نه وروپا له په ره سه ندنى لي شاو و شه پو لى كوردانى سه ره لنگرتوو، واده خوازى هه ر له ني ستا وه له خه مى نالوگوپى به ندو ياسا كاني وه رگرتنى په نابهران داپن و مشورى بو بخون. له راستيشدا چهن ساليكه هه نكا و به هه نكا و مه رج و شه رته كان قورس و گرانتر ده كن و كؤسپ و ته گه ره ي زؤرتر ده خنه به ردا واكاني په نابهران. به لام ويپراى نه وه هه موو ناماده باشيه هيشتا نيگه رانن، نه ده توانن نه و ژماره زؤره ي په نابهران بو كوردستان ره وان به كه نه وه، نه ده شتوانن ريگه له هاتنى شه پو لى تازه دا بگرن. ده وله تانى نه وروپا به ده ست كيشه ي زؤرى په نابهرانه وه ده نالينن، ريگه چاره ي گونجاو يش شك نابهن، مه گه به دؤزينه وهى ريگه چاره ي كيشه ي كورد و نارام و ناسايى كردنه وهى بارودو خى كوردستان، له و سه رني شه يه رزگاربان ببيت. له م پيوه ندى يه دا ده بئ نامازه به رؤل و كارى گه ريتى كؤمه له جؤرا و جؤره كاني فره هنگى و كولتورى و ناوهدنه جيا جيا كاني كوردانى نيشه جن له نه وروپادا بكه ين، به تايبه تيش نواندى چالاكى و ساز كردنى سيمينارو به ريوه بردنى ريپويان و مانگرتنى كوردان له نه وروپا ده لاقه ي لا كردنه وهى له كيشه ي كوردا فراوانتر كردوه، نه گه ر جاران له دووره وه له سيله ي چاوى ويژدان و به زه يى سه رنجيان له كيشه كه ده دا، نه وا نه مرؤ له سؤنگه ي گوشاره ناو هخويه كان و رامانى سياسى يه كانيه وه له ژنر پرسيار گه ليكدا خويان ده بيننه وه كه داروژى به رزه وه ندى يه كاني پيوه گرى دراوه. كه واته بو ته دي فاكتو كه ده وله تانى نه وروپا و ناوهدنه كاني راي گشتى له خه مى چاره سه ر كردنى كيشه ي گه لى كوردستاندا هه نكا و

بهاویژن و رهفتاریکهن.

نابئ شه و هوش له بیربکین که ئالوگۆږی تاکتیک و ستراتیژی ته تی بزاقی رزگاریخوازی و تیگه یشتن له چه مکی سهردهم رۆل و کاریگه ری پر بایه خی هیه بۆ گه یشتن به سه رکه وتن. له م روانگه یه وه ده بی پارتی سیاسیه کان به گشتی و بزوتنه وه ی نازاد یخوازی به تایبه تی وردبینه تر به رنامه و گه لاله ریژی کاره کانی داها توویان بکن، هه ر گۆږانکاری و هه ننگاو هه لگرتنه وه یه کیش نه گه ر پیوانه ی وردی بۆکراو له ژیر رۆشنایی چه مکی سهردهم و قوناغه که وه به ره م هات ئیدی ره نگدانه وه و کاریگه ری تی و نه ری تی به خۆیه وه ده بی نی ت. بۆ نمونه ئال و گۆږ له سیاسه تی پارتی کریکارانی کوردستان و چوونی به ریژ (عه بدوللا ئۆجه لان) ی سه رۆکی PKK بۆ رۆما ته وای و لاتانی ئه وروپای له به رده م تاقیکردنه وه یه کی چاره نووس سازدا راگرتووه، له لایه که وه له چه ند سالی رابردوو، به ریژ ئۆجه لان چه ند جاریک ناگریری یه ک لایه نه ی راگرتووه که چی تورکیا وه لامی نه داوه ته وه، له لایه کی دیکه شه وه هه لویستی بویرانه ی به ریژ ئۆجه لان بۆ نامانه بوونی له به رده م دادگایه کی نیو ده ولته تی دا، ولاتانی ئه وروپای دوو چاری به ریپرسیاریه کی میژووی سی کردۆته وه یه کیتی ئه وروپای هیناوه ته ناو بازنه و هاو کیشه ی مملانی سیاسی له گه ل تورکیادا. به مه ش کی رقی کیشه ی کورد به ره و هه وراز هه لکشاهو وه به شیک له ده ولته تانی ئه وروپاش هاتوونه ته سه ر ئه و باوه رهی که ده بی کۆنگره یه کی نیو ده ولته تی بۆ چاره سه رکردنی کیشه ی کورد به ستریت و رینگه چاره یه ک بدۆزیته وه. له سه ره تای کیشه ی چوونی به ریژ ئۆجه لان بۆ رۆما تورکیا زۆر به توندی داوای ده کرد که ده بی ته سلیم

به خۆی بکریته وه و دادگایی بکات، به لام کاتی رووبه رووی هه لویستی یه کیتی ئه وروپا بۆ وه، هه رچه ند نه مریکاش پشتیوانی له تورکیا ده کات، به لام ئه وه تا تورکیا ده یه وئ به خشک یی پاشه کشه بکات نه بادا له یاریکه دا بدۆرینئ، ترسی تورکیا له دۆراندن ته نیاو ته نیا گه ش بوون و پینشکه وتنی کیشه ی کورده، کۆپایی له سه ر چاره سه رکردنی کیشه ی کورد وورده وورده به کورده وه خۆی ده نوینئ و گه ش بوون و پینشکه وتنی کیشه ی کورد قه یرا نه کانی ناوه خۆی تورکیای قولتر کردۆته وه، ئیستاکی تورکیا له رینگه ی هات و نه هاتدا خۆی بی نیوه ته وه، ئۆپۆزیسیونی تورکیا گه ش بی نانه تر ده روانه که وتنی حوکمی میلیتاریستی تورک، ته نانه ت هه ندیک له حزبه کانی ناو په رله مانیش چاره سه رکردنی کیشه ی کوردیان هیناوه ته ناو به رنامه ی هه لبژاردنی داها توو، ئه وان ده زانن هه م کیشه ی کورد ده نگو سه دایه کی گه وره تری به ریپرکردوو، هه م خودی به ریژ (ئۆجه لان) ییش ریژو که سیتی به رزتر بۆته وه.

به کورتی له بهر سه رکه وتووی فاکته ره خودیه کان، ده توانین راشکاوانه بلین که هه نووکه کیشه ی کورد گه ش بوونیکتی نه وتۆی به خۆیه وه گرتوو که هیچ سه رده مینک به و ناسته نه گه یشتوو. دیبلۆماسیه تی بزاقی کوردا یه تی هه نگاوی گه وره ی هاویششتوو، نه گه ر وه ک پیوستیش نه بووبئ و له ناست گه وره یی کیشه که دا نه هاتبیته وه به لام چونکه له نیو جه رگه ی قه یران و ته نگژده را بۆته وه یه که سه ره ش پی نی ناوه ته قوناغیکتی نوی و پر به ره م، مانای وایه له قوناغی به جیهانی بوون نزیک بۆته وه و چاره سه ریکی ره وای عادیلانه داوا ده کات، چاره سه رکردنی ره وای کیشه ی کوردیش بی جگه له به ده ولته ت بوون هیچ واتایه کی دیکه ناگه یه نی ت. *

ململانې نېوان نه مريكاو عيراق.. كې براوه يه؟!

كژهدار شهرداشي

حوسينزو ستافهكې پاريزگاربان له كورسي حوكمو دهسته لاتدا كړدو مانوه.

دواي هاتني كلنتن، رايگشتي شمريكاو، زورنيك له چاوديرياني سياسي دويلا له وپاوه پد ابون كه كيشي شمريكا - عيراق به گوزيني دهسته لات له عيراق يه كلايي دهبيتهوه. بۇ نهم مهبسته كهوتنه تووند كړدني سياسي گوشاري دوسهرو بهر دواو هيشتنهوه ي گماروي نابووري وده تاق خستني عيراق له سر ناستي په يوه ندي يه كاني هر نيمو جيهانيدا. پنيان و ابوو نهو سياسي سهراني عيراق به چوك دادهيني و ناچار دهن شانوي سياسي چول بكن، به لام بچونه كان وهر است نه گهران.. عيراق په پرهوي له برياره كاني UN دا نه كړدو له ژير گوشاره كانيشدا نه چه مابهوه. زور ليزاننه ياري به گوريسي كيشه كهو كارته كانيهوه كړدوه، له دؤخي شل و خاويدا، سهر ي گوريسه كه ي راكيشاوهو كزي كړدوهو هواريشي لن هه لستاوه، له كاتي گوشارو هه ره شه شدا نهرمي نواندوهو لال بالي بؤ قول كړدوه، به جورنيك رهفتاري له گهل (UNSCOM) تپي پشكنهران كړد تا به ياري نېوان پشيلهو مشكه كه ناوئرا. عيراق له يه ك كاتدا، لاملي له برياره كاندا ده كړدو باوه شي بؤ گورزي سهر بازيش ده گرتوهو، بهم كاره شي ويسستويه تي رايگشتي نيو دهوله تان تاق ي كاتوه. له كاتي پنيويست و گونجاودا كارته كاني ده كايه خستوه. به مەش سهرنجي دهوله ت و حكومه ته كاني بؤ لاي خؤدا راكيشاوهو پشتيواني زياتري په يدا كړدوهو. له گهل په يدا بونو هه پشتيواني كي تازه شدا هيزي زور تری بؤ وده دست هاتوه. له دروست كړدنه وه ي پيوه ندي يه كاني عه ره يي و هر نيمو جيهانيدا سهر كهوتني بهر چاوي وده دست هيناوه توه. به مەش هه سستي رهوانسي شمريكاو هاپه يماناني وردو خاشتر كړدوهو. عيراق تاكتيك و سياسي تبازي نواندوهو، شمريكا ش ته نيا ريگه ي چه كي شك بر دوهو. به كار هيناني چهك و هيزشي ناسماني نه ي توانيوه كوتايي به ململانې يه كه بيني و كيشه كه يه كلايي بكا توه. به تايبه تيش هيزش و په لاماري نهم

ململانې نېوان نه مريكاو عيراق له ياري مشك و پشيله دهر چوهو بؤته هه قايه تي ميش و نابريتهوه. توره راني سياسي و نهوانه ي په يجويي له رهوش عيراق - شمريكا دا ده كهن، له توانياندا نيه پيشبيني ناكاميكي بپوا هين بكن.

عيراق هه شت سال شهر ي له گهل نيراندا كړد. عيراق كوي تي دا گيرو تالان كړد. عيراق بهر گه ي گورزي سهر بازي و هيزشي هه وايي سي دهوله ت و گهر دهلوي بياباني گرت. به چاوي خويه وه رقي و بيزاري چه ماوهرو راپه رپني به هاري ۱۹۹۱ ي بيني. نه مە هه شت سالي شه له ژير گوشارو گماروي نابووري نيو دهوله تي يه وه ده ناليني، كه چي سهر كړد يه تي عيراق هه ره مان سهر كړدوه و ستافه و، گوراني به سهر دا نه هاتوه.

دواي نهو هه موو شهر و كيشه و ململانې يه ي كه سهراني عيراق له گهل نؤپوزيسيون و دهوله تاني دراوسي و، ولاتاني نه وروپاوه شمريكا دا كړديان و ده يه كهن، هيشتا مشت و مپ له سر دؤراوه و پراوه دا ده كرت. خاوه نهرهرو زيره قاناني سياسي له گهل يه كدا هاپرك و ناكوك. ناتوان براوه و دؤراوه له هه و كيشه كه دا ده ست نيشان بكن نه گهر هه روهو بهر گه كه ي نه خو يند رپته وه.. خو يند نه وه ش له فؤرم و ناوه روكدا بهر چه سته ده بيت.

دواي شكستي عيراق له گهر دهلوي بيابان و، په سندر كړدني مهر چه كاني شهر را گرتن، جورج بؤشي سهر كي پيشووي شمريكا خوي به براوه داناو لافي سهر كهوتني ليدا. راسته عيراق زهرهرو زيانكي زوري گياني و مالي پيگه يشت، ههروه هه چه ندين برياريش له لايه ن نه جوومه ني نه توه يه كگرتوهو كه انه وه دژ به عيراق وهر گيران و، تپي پشكنهري چه كه كوكوزه كان له ناو خاكي عيراقدا ده ستيان به كار كړدو رژيمي عيراقيش شهر مزارو ريسواو تهريك مابهوه. زوري نه برد جورج بؤش و هه و كاراني له وينه ي مار گرتن تا چهرو فرانسوا ميتران و جون ميجهرو گورباچوف و هه ديكه ش، دهسته لاتيان له ده ست دهر هينراوه له سر شانوي سياسي ولاته كه ي خويان و جيهاندا بهر كه ناركران، به لام سهدام

د هکارهینسانې کارته هکاني گوشار، به خشکې بې
بهرنامه کاني په پړو د هکات و نه ياراني به لای خویدا
را ده کيشيتنه وه. هر وه ها له ناو نه ده کاني ديبلو ماسيدا
گوزانکاري يه کی گه وړه ی ده ست پيکر دووه. بالويزو
پياوه ناسراوه کاني، نه وانه ی له دهر وه دا کار ده کهن،
بانگ کردو ته وه ولات و بهر که نارو جي گوزکتي يان
پن د هکات.

نه گهر له هاوکيشه ی مملانی نیوان شهريکاو عيراقدا
ناکام بخوازينو، دوو برگه کی هاوتابکين، ده بينين
برگه ی په کمه: بریتي په له شهريکاو هاوپه يمانای و
چونيه تي به پړيوه بردي سياست و گوشاره کان يان.
سهرؤکی شهريکا دوو چاري نابرو چوون و کيشه يه کی
درؤی ياسايی بؤ ته وه. نه گهر ده ست له کار نه کيشيتنه وه،
به ختی مانه وه ی له ق و لاوازه. شهريکاش له سهر ناستی
پيوه ندي يه کاني نیو ده وله تي و سياست تي دهره کيدا
دوو چاري گرفت و ناستهنگی همه جور هاتووه.
هه لگرتنه وه ی ميني نه و گرفت و ناستهنگانه ش باج و
سازش ده خوازيت. ته قينه وه ی هر مينیک کاري گه ری
چاره نووس ساز له سهر دواړو ژي شهريکای ته کانه
دانه نيست و روپه وړوی بئ شکويی و له کور تي دانسی
سهر و مريه کی ده کات وه. به تايبه تيش بؤ مبی
ته وقيت کراوی روسیای نقوم بووی ژير قهرزو، چيني
خاوه ن هزاران سال ديرؤک و کوزیای سووری تينوو،
ورده کاری و پشووی دريژو دان به خؤدا گرتني گهره که.

برگه ی دووه ميش بریتي په له سهدام حوسين و
رژيمه کی. رهوشی ئيستوا ناينده يان، جانه گهر
بارودؤخی نه مړویان له گهل چهند سالی له مه و بهر دا
به اور د بکين، بوژانه وه و پيشکه وتني بهر چاو ده بينين.
به م پي په، له مملانی و ناکؤکی چهند ساله ی نیوان
شهريکاو عيراقدا، هميشه سهدام و ستافه کی لايه نی
سهره کی بوونه، نه وان ماونه ته وه و خؤيان له سهر پيدا
راگرتووه ده ستیان به کورسی و ده ستله ته وه گرتووه.
نه وان به براوه و سهره وتوو ده درينه قه لم. جانه گهر
نه مجاره شيان شهريکاو بهر يتانیا به مرامه کان يان
نه گهن و گوزيني رژيمی عيراق وه دی نه يه ت و ته مه نی
ده ستله تي (کلنتن و تونی بليز) يش کؤتايی پي بيت
سهدام حوسين هر له پؤستی سهرؤک کؤماریدا
بمينيته وه، ئیدی ميژوو ده نووسی: (له کيشه ی نیوان
شهريکاو عيراقدا، سهدام حوسين براوه بووه).

دواييه شهريکاو بهر يتانیا وه دوو ره قيبی سهرسه ختی
عيراق، زور نامانجيان له سهر (ريوی بيابان) دا بنيات
نابوو، هر چه نده نامانج روخان و گوزيني به خدا نه بوو،
چوارشه وی له سهر يه ک و بهر ده وام هيرشی ناسمانيان
کرده سهر دامه زراوه کاني عيراق، ناکام ريويه که له نیو
ته پ و لمی بياباندا خنکاو لاشه که شي نه دوزرايه وه، به لام
سهرؤک کؤماری عيراق مژده ی سهره وتني بؤ خؤی و
رژيمه کی به گهلانی دوتيا راگه ياند، نه گهر به ديديکی
سياستيانه ی روتوه سهری نه م رهوشه بکين، عيراق به
براه دهره اتووه. هيرش و په لاماره کان، نامانجيان
نه پيکاو و به سهر خؤياندا شکار نه ته وه، به لام هاودهنگی
زياتری په يدا کردوه.

به شيک له چاوديراني سياستی، خنکاني ريوی بيابان
ده گزي نه وه بؤ په له کردنی سهرؤک کلنتن له په رده پؤش
کردنی نابرو چوونه که ی خؤی و په لکيش کردنی سهرنجی
جيهان يان بؤ کيشه يه کی گراوی و گه وړه تر. هه نديکی
ديکه ده يگزي نه وه بؤ ناکام و ههره س هينانی سياست تي
دهره وه ی شهريکاو را کيشانی بؤ نوخته نيگايه کی
دره وشاوه تر. نه وه تا دواي راهه ستانی هيرشی ناسمانی،
سهرؤک کلنتن به هؤی گيزاوی ره فتارو گو فتاره کاني
له گهل مونيکاو کيشه که يدا، دوو چاري گوشاری ده ست
له کار کيشانه وه دادگايی کردن و سزادان بؤ ته وه، به لام
سهدام حوسين، خؤين له لووتی نه هاتووه و به دهنگی
به رز قاقا پي ده که ني.

له م دواييانه دا سهر چاوه کان له سهر زاری گه وړه
بهر پرسانی شهريکاو و ناشکرايان کرد که سياست تي
ئحتواي دوو فاقه ورده ناکام يکی داناه و زمينه يه کی
ره خساندوه تا ده ست به ههنگاو کرده وه دیکه
بکريت. ويزای ده ست به کار بوونی راديوی عيراقی نازاد و
خؤش خوانی بؤ ئوپوزسيونی عيراق، سهدام مليون
دؤلار يش بؤ پؤشته و پر چه ک کردنيان بریاری له سهر
دراوه. بهر يتانیا ش ميوانداری چهند هيرزکی
ئوپوزسيونی عيراقی کردوه و سؤزی پيدا و نه که
ناهوميديان نه کات. له لايه کی ديکه شه وه شهريکاو
هاوپه يمانانی کار بؤ نه وه ده که ن که دهنگی
(راکيشانی سهدام له بهر ده دادگايه کی نیو ده وله تي دا)
گه وړه فراوتر بکهن.

بؤ پووجه ل کردنه ی نه م نیازو سياست ته ی شهريکا.
رژيمی عيراق، رژيمی پسيپو له یاری سياستی و

بهرپرسياريتي له خراپي رهوشي ژاندا..

پېښنگ

رهوشي ژنان لهو چهند
ساله رابرودا
پيشكوتني گهوهي به
خويه بينيووه
سمرکهوتني مهنی
ودهست هيناوه. ژنان به

نارايشکردن و بازارپي
لهش فروشتن...
کوکردنهوهي ژن و
کچاني کم نهزمون بؤ
دهکارهينانيان له
تياترؤخانسهوه

قومارخانهو شوينهکانی دیکه رابوردن به مهبهستی
گهورهکردنی سرمایه، شيوازيکه بؤ کهمکردنهوهي
نرخي مروقي ژن و برهودان به سيستمهکيان، کومپانيا
بهرمهيننهکانی کالاً، له ميانه ي بانگهشوه
پروپاگندهکردن بؤ بهرههکانيان به هزاران نافرتهيان
کردوته لهيستؤکی خويان، قوستنهوهي جوانی روخساو
نادگار، ناسک نهندامی و بهژن و بالايان تهنيا شيوازيکه
بؤ نارايش کردن و بهمهپمين کردن کالاً و بهرههکانی
خويان، به نامانجی هورازبردنی نرخ و بههاکان و
ودهست خستنی زندهبايي و سرمایهي زياتر.

زور ناوهندی سرمایه، نافرتهان کؤدهکهنهوهو لهش
فروشيان پيندهکن، سالانه به هزاران کچی کم تمهن
لهو شويناندها دهکړينه لوقمهي ژهمنيک و دواتریش وهک
پهپهشمينيکی سوور ههنگهراو فري دهرينه
تياترؤخانهکانهوه. ژن تا نهو بهندازهيهي نادگارو
روخساری جوانی ههبيت وهک کالايهکی نوي و ناياب
رهفتاری لهگهندا دهکړيت و له توپي پاندهکاندا
رادهگريت. بيچگه له ولاتانی نهوروپا باندی مافيواو
بازرگانی کردن به کچانی نهپهسيوو جوانه ژنان زوریک له
ولاتانی دواکهوتووی ناسيواو نهفریقياشي گرتوتوه،
مهرج نيه مامهلهو رهفتاری نهو باندانه له ههموو ولاتاندا
يهک شيوهبن، ههنديکیان کچانی نهپهسيوو بؤ
دامرکاندهوهي شهوهتي نيرينه رادهگرن و دهیکه به
شيوازيکی سهرنج راکيشانی توريست و بيانيان بؤ
ولاتهکانيان، که نهمه فروشتنی ناشکرای روج و
جهستهي کچانی پهری ناسای ولاته دواکهوتوهکان

شيوازه جوراوجورهکانی خهبات، تيکؤشاون تا
سهردهمی رهشي پياو سالاری و باوک مهنایهتي
تيرپهکن. سهرهخوي بهشيکی نابووری و خوبژيوي
له کؤمگه ي هاوچرخدا رههندی رهوشي ژنانی
به ناقاریکی بايهخدار گهياندوه. هرچهنده ژنان
ورده ورده له يهکسانی لهگهال پياوان نزيک دهبنهوهو
بانگهشهی بهرابهري و خوبرياری له نيو خودی دهولهته
بهناو ديموکراتيهکانی نهوروپا دهکړيت، بهلام سيستمی
سرمایهداري به شيوازه جياجياکانی روژانهي
توانيوهتي له ژنر پهردهيهکی رتوشکراودا، کؤيليهتي و
بيبهايی بؤ مروقي ژن بنافرينيت.

نهگر له سدهکانی رابردودا ژن بهنابهدي به شوو
دهدراو به چاوی مروقي پله دوو، يان نزمتر و کؤيلو
کولفت مامهلهي لهگهندا دهکراو له مافهکانی مروقي
بوونی خوی بيبهش بوو، نهوا شهرو له سایهي
سيستمی سرمایهداري يوه ژن وهک کالايهکی هزاران و
نارايشکراوی بازرگانی و سرمایه کوکردنهوه زيندوو
راگراوه.

دونيای سرمایهداري له تهواوی ههولهکانی خويدا بؤ
گهندهل کردنی کؤمگه ي مروقيتهي و نههيشتنی بههای
پسيروزو پيوهندي يه کؤمگه لايهتيهکان، له ژنر پهردهي
نازادی تاکدا، له نهجامدانی هر کارو کردهويهک که
مهيلي ليبيت، دهستی داوته ههراو هوريایهکی زورو،
زهمينه سازی بؤ داچوراندنی ژن له ماف و بههای مروقي
خوی. سهرتا به پروپاگندهي بازرگانی له ميانی
نافرتهانهوه دهستی پيکړد، دواتر گهيشته رازاندنهوهو

دهگريتهوه، له وانه يه نهو فروشتنهش بهرامبهر پارو پوليكي كم بهرپوه بچيت. ههنديكي ديكه كچان دهكړن تا سواليان پښكېن، يان له كارخانهكاني خوياندا كاري تاقت پروكينيان پښكېن و دهست دريژي سينكسيان ليكېن، يان له بواره جوړاوجورهكاني ديكه دا بهكړي يان دهون. به داخه وه له ههنديك ولاسي دواكهوتوي وهك پاكستان و هيندستان و گينيادا، دايك و باوكان بؤ خويان لهو سهوداو مامهله يه دا بهشدارنو، بؤ خويان كچكانيان بهو بانو بازارگانانه دهسپيرن.

نهمړو له سايهي سيستمې سهرمايه داري و نابرابري كومه لايه تيدا، مرقايه تي دووچاري گه ورتين چهوسانه وه بؤته وه، چهوسانه وه ي نافرهت له بواي بئ نرخ كردن و بازارگاني كردن به لهش و جوانيانه وه بهرچاوترينيانه. راشكاوانه ده ليين زه مينه سازي بؤ په رگرتني بازارې لهش فروشتن و فحشا، شيويه كي نهو زولم و ستمه يه كه سيستمې سهرمايه داري و بهناو نه ته وي و مزه هې له ژير پوره رنكاو رنكه كانه وه له نافره تاني دهكات و، پله ي بهرابري له گه ل پياوانيان لي ده سينتيته وه.

نهمړو له سهرتاسهري جيهاندا، سازمان و هيزه چه پ و پيشكه و تنخوازه كان به نهرك و وهزيفه ي له پيشي خوياني ده زانن كه بؤ وده ست هينانه وه ي ريزو حورمه تي ژن ليبرواوه دريژه به چالاكي و تيكوشان بدن. وده ست هينانه وه ي ماغي زه و توراوي ژن و ريشه كيش كردني جوړه كاني فحشاو ريگه گرتن لهو بانو بازارگانانه به گورانې سيستمې سهرمايه داري و بهرپوه بردن، به ناكام دهكات. نهركي پيروزي ژن خويه تي كه بير له رزگار كردن بكاته وه بؤ نهم مه بهسته دريژه به خبات و تيكوشاني خوي بدات.

دهوله تاني سهرمايه داري و مزه هې په رگرتني فحشاو بازارگاني كردن به نافرهت و لهش فروشي دهگيرنه وه بؤ مهيل و ناروزوي خودي نافره تان و تيوه گلاني كوميانياو بانده تايبه تيه كان. به لام له كهس

شاراوه نيه كه خراپي باري نابووري و بيدهر تاني و هژاري توپيكي چنراوي سيستمې سهرمايه داري به تا نافره تان بهرو نهو ناقاره، ناقاري فحشاو لهش فروشي شوپېنه وه. نه بووني زه مينه ي كار كردن و ههولنه دان بؤ فراهم كردني كاري ژنان و، نه بووني داهاتيكي گونجاو، هاندرميكي به تينه. بؤروه ونهق دان به بازارې لهش فروشتن و په رگرتني فحشا، نهو دهوله تانه ي باسي يه كساني نيوان ژن و پياو دهكېن، نهركيانه له باري نابووري و بژوييدا ژياني ژنان داين بكن و ريو شويي له بار بؤ خويندن و گوش كردن و كارو باره ينيان بگرنه بهر. به تايبه تيش له ولاتاني ناسياو نه فريقيدا نه گهر دهولت بتواني بواره كاني نابووري و بيمه ي بيكاري بؤ بنه ماله هژارو نه داره كان، يان بؤ نهو بيوه ژنه بئ داهاتانه ي كه كوشن منداليان و نه ستودا كه وتوه، داين بكات تا نه اندازه يه كي زور ريگه له په رگرتني فحشاو لهش فروشي دهگيرت، گومان له وه دانيه كه هيچ نافره تيكي به كاملې ناروزوي خويه وه بيار نادات خوي بكاته كالايه كي همرزاني يهك بار مه سره في و نامرزي دامركاندنه وه ي پياويكي نهيدو و نه ناس. نافره تيكي خاوه ن بريارو نازاد ريگه به خوي نادات له تياترؤخانه يه كدا لهش فروشي بكات و نه ستمه بؤي له روژي كدا چه ند پياويكي نارهل رهوشت به سهريدا بهرپيونه وه. هه لبت نه گهر دهولت ريگه له دهلال و بانده كارگوزاره كاني بواي گهنده لي و بازارې لهش فروشتن بگريت، خوبه خو نهو بازاره له كورتي ده دات و نامينيت. كه واته له هه موو باريندا دهولت و سيستمې راپراندن له نابرابري نيوان ژن و پياو، له بئ نهرز كردني به هاي مروقي ژنو، بايه خي نه دان به گرنگي و رولي نافرهت له كومه لدا، بهرپرسياي بنه رته ي و سهره كين.

له ولاتاني دواكهوتوي ناسياو نه فريقيدا، نافرهت له لايه ن باوك و براكانيه وه به زورو به نابه دلي به شوو ده دريت و ناچار دهكريت كه به دريژايي ته مه ني ده ست دريژي جنسي نهو پياوه قه بول بكات كه بؤته ميردي،

هروهه له تهاوي مافهكاني ژياري و مرؤفي خؤي بئبهشه، ياساي پياو مهزني لهلايهن دهولهتهوه نهو ريگيهي به پياو بهخشيوهو هر دهولهتيش تييدا بهرپرسياره، بهلام له دهولهتاني بهناو ديموكرات و ريزگر له مافي مرؤف نهگرچي يهكساني ژن و پياو، نازادي بو ژن له ياساكانياندا گونجيزاوه، بهلام ريگه به باندو بازركان و كؤمپانياكاني سهرمايه دراوه بو وهدهست هيئاني سهرمايهي زياتر به همزاران نافرهت بهرهو كاري لهش فروشي بيهن و له تياتروخانهكاندا ناچار بكرين كه روژانه دهست دريژي چهندان پياو بهرگه بگرن كه لهوانيه هر له زمانيشيان تي نهگن و جاريكي ديكهش نهيان بيننهوه، نهگرچي ديسانهوه دهولهت بهرپرسيارى سهركي ههيه له دريژدان به چهوساندنهوهي نافرهتان و سپينهوهي سيماي مرؤف بوونيان. بهلام تارادهيهكيش لهو سهودايه دا تاواني خودي ژني تيدياه، به تايبهتيش نهو كؤرو ناوهندانهي كه به ناوي ژنانهوه چالاي دهونيئن و خويان به نويئنهرو دهمراستي ژنان دهزانن، كهچي پهپرو له سيستمهي سهرمايه داري و دهولهتكانياندا دهكن. زور يهكيئي و يانهي ژنان هه له جياتي لهو دياردهيه بكونهوهو ريگه چارهي بو دابنين، خويان به مهسهلهي لابهلا خهريك دهكن. شهركي يهكيئي و ناوهندهكاني نافرهتانه له روي نابوري و بارهينانهوه دهستي نهو ژنانه بگرن كه دووچاري لهش فروشتن هاتون و روژانه. وهك شارهل سووكايه تيان پئدهكرئت. بهداخهوه چونكه زوربهسي نهو ناوهندانه بازبچهي دهستي حوكمران و سهرمايه دارانن ئيدي نهك داكؤكي و پاريزگاري له مافي نافرهتان ناكه و له ههولي كؤمك به نافرهتان دانين، بهلكو بو خويان بوونهته شيوازو بهردهبازيكي رهونهق دان بهو رهوشه خراپهي كه نهمرؤ دووچاري نافرهتان هاتوه.

نهگر يهكساني نيوان ژن و پياو پهسهند بكرئت، دهبن نهو يهكسانيه له بههاي مرؤف بوونهوه سهرچاوه بگريئت نهك له بهكارهيناني نافرهت بو بوارهكاني رابوردن و لهش فروشتن. نافرهت كه داواي ماف و يهكساني خؤي دهكات، دهبن له پيناو بنسركردني نابهرابهري راپهري و داواي مافي مرؤف بووني خؤي بكات، داواي مافي نازادي شووگردن و ههلبژاردني هاوسهرو تهلاق وهرگرتن و دهست نيشان كردني شويني ژيان و يهكساني بهشه ميرات و فراهم كردني زهمينهي كار كردن، وههستؤ گرتني بهرپرسياريتي بكات. نازادي و يهكساني نهوه نيه كه بازاري لهش فروشتن رهونهقي پئبدريئت و ژن بو پروپاگهندهي بازركانو بهههپمين خستني كالا بخريتهگر. نازادي و يهكساني مرؤف بريتيه له يهكسان بووني ژن له بوارهكاني سياسي و كؤمهلايهتي و نابوري و تهاوي بوارهكاني ديكهي ژياري دا. ناوه ناوه ليروه لهوي دهنگي ناپهزايي و بيژاري دري نابهرابهري ژن لهگهل پياوو پئشيل كردنهكاني مافي مرؤفي ژن، دهبيستريئت، ههندي جاريش له پيناو نههيشتني دياردهي لهش فروشتن كؤرو كؤبوونهوهو سيمينار بهريوه دهچيئت، بهلام نهو ناپهزايي و جؤره سيمينارانه ناتوانن بهرسقي ههقانيهتي مرؤف بووني ژن بدنهوه، چونكه تهنيا به گؤرپني سيستمهي بهريوهبردن و نابوري نهو كيشهيه يهكلا دهكرئتهوه. تاسيستمهي سهرمايه داري له گؤر نه نريئت مهحاله بهرابهري و دادپهروهري كؤمهلايهتي له نيو كؤمهلگهي مرؤقايه تي دا بچهسيئت. نهمرؤ وينراي پيشكهوتني تهكنه لوژياو نارايش كردني سيماي ژياري كهچي ژنان له وهزعيه تيكي يهكچار خراپ و ناخؤش بهسهر دهبنو، رهوشي بزاشي ژنان بارنيكي كريت و بئبهرنامهيي بهري دهكات، بو گؤرپني نهم رهوشه گهركه بهرپرسياريتي له ناستيدا بنوينريئت.

دیسانه وه ناغاو جووتیار... کیشه یه کی هه لپه ساردراو

له سهره تای دهسته لاتی بهر هی کوردستانیدا، هه ژده جووتیاری گوندی دوسته په خرانه زیندان و داویان لښکرا که دهست له زهویه کانیان هه لگرن و ریگهی ناغا نوی یه کان بدهن نه و زهویانه دابچینن. به لام دیسانه وه یه کلایی نه کرایه وه و جووتیاره کان ناماده نه بوون دهست بهر داربن. دواي دامه زانندی حکومه تی هریم، دووباره ناغاگان، جووتیاره کانیان خسته وه زیندان. چه ندین لیژنه و دانیشتنی تایبه تی بوکرا. دیسانه وه جووتیاره کان نازانکرانه وه و گه پانه وه سر زهویه کانیان. هر چه نده به راشکای هر دوو هیزه حوکمرانه که پشتیوانیان له ناغاگان ده کرد به لام جووتیاره کان خاوه ن ماف بوون و دادگا لایه نگیری ده کردن.

دواي ۳۱ ناب و هاتنه وه ی پارتی بؤ هه ولیتر، یه کن له ناغاگان چوو بؤ دهره وه ی ولات. نه وه ی دیکه شیان گه پرایه وه هه ولیتر. هه میسان یاسای جهنگل په پیره وکراو داوا له جووتیاره کان کرا که زهویه کان بدهن وه به ناغا. جووتیاره کان زهوی به خوین و شهره ف و ناموس ده زانن، ناماده نین دهست بهر داری بن. بویه خرانه وه زیندان، له و کاته وه تا نه مړو که چوار جاری دیکه خراونه ته وه زیندان. نیستا پینچ مانگ زیاتره که ژماره یه ک جووتیار له گرتوخانه دا راگیرا وون و داویان لښکریته تا پاکانه نه نووسن و بؤ حوکمی ناغا نیمزا نه که ن، نازاد نا کرین.

نیستا به پریرایکی سهروی دهسته لاتی ناوچه که، جووتیاره کان بن بهش کرا وون و ماف به ناغاگان دراوه که زهوی دابچینن. نه مه له کاتیکدایه که جووتیاره کان خاوه نی راسته قینه ی زهوی و هیچ سرچاوه یه کی بژیوی دیکه یان نیه، به لام ناغاگان ویرای نه وه ی مولک و مالیکی زورو پله و پایه ی کارمه ندی و پاریزه ریان هه یه و، یه کیکیان له نه وروپایه و نه وه ی دیکه شیان له هه ولیتر خاوه ن دهسته لاتی و پله ی فرمانه واییه یه.

هه قه تی کرای هه قخوزان دهنگی ناپه زایی و بسیزاری بهر زبکه نه وه و نه و بریاره له قاو بدهن و پشتیوانی له جووتیار بکن. له هه مان کاتدا ره وای هه قه که هیزو لایه نه چه پ و سؤسیالیسته کانی کوردستان به توندی دژی نه و بریاره رابوهستن و داکوکی له مافی ره وای جووتیارو نه دارانی گوندی دوسته په دا بکن. نازادی بؤ جووتیاره گراوه کان. زهوی مولکی جووتیاره، هس نه و که سه یه که رهنجی تیدا کیشا وه سرچاوه ی بژیویه تی. ❊

که باسی کیشه ی نیوان ناغاو جووتیار ده کریت، ناهسته و هرزی مرؤف بؤ سه ده کانی زوو ده گه پرتیه وه. به لام نه م کیشه یه ی که نه مړو باسی لیوه ده که یان، میژوو نیه، به لکو روداوی گهرمی نه مړویه، کاره ساتیکی دیرینه و به قه وانی نوی لښکریته وه.

کیشه ی جووتیارانی گوندی دوسته په ی دهستی هه ولیتر له گه ن دوو ناغای نوی شارستانی و سیاسه تکاردا.

گوندی دوسته په پازده کیلومه تر له شاری هه ولیتر دور ووه له دهشتیکی پان و به پیتدا هه لکه و توه. بهر له هیرشی نه نغال و به سوو تمارکردنی کوردستان، دانیش تونه که ی به برایه تی و ناسوده یی ده ژیان. هر یه که یان خاوه ن زهوی دیاریکراوی خوی بوو. هه مووشیان بیرو ناعوریان له نیو زهویه کاند هه لکه ندبوو. به کاری کشتوکال و بیستان و شینایی خه ریک بوون. هر که سه سهر دارو ناغای مالی خوی بوو. به لام سالی ۱۹۸۷ نه و گوندهش وه ک سرچم گونده کانی دهستی هه ولیتر ناوچه کانی دیکه ی کوردستان، له گه ن زهوی ته خت کراو خه لکه که ی پهرته وازه و پراگنده کرا ن. هر له و ساله دا رژیمی عیراق به بریرایکی قهره قووشیانه ته وای زهویه کانی به مولکی ده ولت دانو که و ته دروست کردنی نوردوگای زوره ملی، بؤ کؤ کردنه وه ی خه لکی گونده کان، چه ندین نوردوگای زوره ملی له ناوچه ی به پراسته تی هه ولیتر دا دروست کرا ن. نوردوگای که و رگؤسک یه کی که له وان. ناغای نه و زهویه ی که نوردوگاکه ی لښکریته کرابوو، ویرای نه وه ی وه کو زوربه ی ناغاگان دیکه قهره بوو کرابوونه وه و پاره یان له جیاتیدا وهرگرتوو، به لام داوای زهوی و ناقاری گوندی دوسته په یان کرد. خوا هه لنگریت دوو له خزمانی ناغا که له شاخدا پینشمه رگه بوون، به لام له زهوی دوسته په دا (۷۵۰) دؤنم زهویان پیدراو به ناویشیان کرا.

نیدی جووتیاره کان هه ناسه سارد کرا ن. نه و کیشه یه ته نیا کیشه ی زهوی گوندی دوسته په نه بوو، زوربه ی گونده کایش به هه مان شیوه به ناغاو سهره ک هؤزو پیوانی رژیم درابوون، دواي راپه پینی به هاری ۱۹۹۱ ته وای بریاره ناپه واکانی رژیم هه لوه شان وه. به م پنیه جووتیارو خاوه نی شرعی گه پانه وه سر زهویه کانیان، به لام کیشه ی جووتیارانی دوسته په وه ک خوی مایه وه و چاره سهر نه کرا. نه و دوو که سه ی که ۷۵۰ دؤنم زهویه که یان پیدرا بوو، هه ریه که یان دهست رویش تووی ناو هیزه گه وره کانی کوردستان بوون، پشتیوانیان لیکرا.

خدمت گوزارانی گهل کین بر

سیروان شوانی

په لاماری نوزبهگ و مهغول و تهر و عوسمانیه کانه وه بوسر کوردستان گه یشتونه ته ولاتی کورده واری و تییدا ماونه ته وه. گه لی کوردیش یه کینکه له گهله میوان نه وازه کان، هر بویهش نه و ناواره و تازه هاتوانه له لایه ن کورده وه ریزیان لینگراوه و به چاری میوان رفتاریان له گه لدا کراوه، دوی پیکه وه ژیان و تیکه لاو بوونیش پیوانه ی برابه شیان بؤ کراوه، به پیی دابو و نهریت و یاسای باویش نه وانه ی که دینه ولاتیکی دیکه و تییدا نیشته جن دهن و مافی مانه وه یان بؤ مسوگر ده بیئت، نه و مافیان پی دهریت که نه و خاکه بکن به نیشتمانی خویمان و له پیناویدا تی بکوشن، به لام هر وه ک چون بؤ زله کانی نه و گهله نیه که بینه چا و ساغ و کریگرته ی دوژمن و ناحزان، ناواش نه و ناواره و کؤچدراوانه بؤ یان نیه بینه مورانه و دهستی دوژمنان. له م سونگه یه وه ده لیین نه وانه ی هاتونه ته کوردستان و له سر خاکی کوردا ده ژین و گه لی کورد به برابه شیان داده نی، شرکی سرشانیانه له پیناو سرخستی و پیشکوتنی نه م نیشتمانه تی بکوشن، به لام به داخوه نه مپؤ که سانیک وه کو قارچک هه لتوقیون و خویمان به دهراست و سر کرده ی گه لی تورکمان ده ژانن، نهک له خه می قولکردنه وه ی دؤستانه ی گه لانی کوردستاندا نین، به لکو خویمان فرؤشتوه و ده یانه وی توری ناژاوه و ناته پایی بچینن و برین و زامه کانی نه م کوردستانه دل به خوینه پرسؤ قولتر بکن.

بهره ی تورکمانی و سرانی حزبه کانی ناو نه م بهره به شیک له و پیلانانه به پڑوه ده بن، له جیاتی خزمه تگوزاری تورکمان و ولاتی کوردستان بن، له جیاتی هه ولی قولکردنه وه ی دؤستایه تی گه لی کورد و تورکمان بدنه، له جیاتی بؤ ناوه دانکردنه وه و پیشخستی نیشتمان تی بکوشن، بی پسانه وه له پیلان دهرشتن دان بؤ زه مینه سازی ناژاوه و شهر ی نیوه خوؤ گه شه کردنی مملانی و

هر گهل و نه ته وه یه ک به تی کؤشهر و خزمه تگوزارانی ده ناسرینته وه له سایه ی ره نج و قوربانیه کانیان سرکه وتن و ده ست دینن و له ژیر سییهری نه وانیشه وه به ناسو ده یی و به خته وه ری ده گات. هر بویهش نه و گهله ی بیه وی به زیندوویسی به مینیتته وه و ههنگای بؤ پیشه وه بهاویژنیت، گهر که ریز له خزمه تگوزارو خه مخوزانی خو ی بنیت و ریگهش له و تاکانه ی خو ی بگریت که سیخوری ده کن و ده بنه داردهستی بینگانه و دهره کیان، چونکه وا هه لده که وی له یه کن له قوناغه کانی میژودا، که سانی وهدیار بکه ون و جله وی بریاری سیاسی بگرنه ده ست و خویمان به سر کرده و ریبر بنا سینن، به لام دلسوزو خزمه ت گوزار نه بن، جانه گهر نه و جوړه که سانه به ریکه وت بگه نه سر شانوی ریبرایه تی و نه کتر ناسا کایه بکن، ته مانیان دریز نابی و رو دوا ده کان ناوهرؤک و دهر وونیان ده خویننه وه و میژووش به نه وه کانی دوا رؤژیان ده ناسینن و له میژوی زور گهل و ولاتاندا نه و دیارده یه قوتکراوه ته وه ماهیه تی خراوه ته پرو. نه مپؤش گه لی تورکمانی عیراق دوو چاری هاتوه و زور به ناشکرا له پاشا گهر دانی و چه و اشه کاریدا ده تلپته وه. نه مپؤ که سانیک هه ن به ریکه وت بوونه دهراست و خویمان به سر کرده و ریبر ده ژانن، به لام نه له خه می به رژه وه ندیه کانی تورکمان دان و نه ره گه زیشیان تورکمانه، زیاتر بؤ به رژه وه ندی ته سکی خویمان نه و یاری یه ده کن و گریدراو و کریگرته ی ده وله تی تورکیان، هر بویهش باکیان به وه نه ی که سبه ی رؤژی له ناکامی سیاسه تی چه وت و دوژمنکارانه ی نه وانه وه گه لی تورکمان چی به سر دیت و چ زهر و زیانکی پی ده که ویت. له که س شاروه نیه و میژووش نه و گه واهیه ده دات، که چه ند سه د سالیک له مه و بهر، چه ند بنه ماله یه کی تورکمان له ولاتی تورکمانه نه وه کؤچیان کردوه و هاتونه ته کوردستان، هه ندیکی دیکه شیان له ناکامی هیرش و

زه فکر دنده وهی ناکوکیه کان.

نهمرې دوژمنه سمرسه خسته کانی کورد ناتوانن نکولی له بوونی گهلی کوردو کوردستانی نیشتماندا بکهن، زور راشکاوانهش وشه (کوردستان، خاکلی کوردان) یان ناوچه کورد نشینه کان، یان کوردستانی عیراق، به کار دهبه، به لام سمرانی بهرې تورکمانی چاوداده خه و نکولی له م راستیه ده کهن و ده لنین (شمال العراق) یان (تورکمن نیلی) واته (هولری تورکمان) زیدی تورکمان. نهمه وهک نهمه هه له یه وایه که کورده ناوارو په نابهرکانی ولاتی سوید به سوید بلین (زیدی کورد)، یان تورکه ناوارو کوچ کورده کانی نهمانیا که ژماره یان چهند ملیونیکه له جیاتی ولاتی نهمانیا بلین (تورک نیلی).

چانه گهر که سیکلی ولاتپاریز له وتارو ناخافتنه کانی سمرانی بهرې تورکمانی ورد بېته وه، بوی دهمرده که وی که نامانچ و ناواتیان چیهو مه بهست له بریندار کردنی هستی نه ته وهی و نیشتمانی مروقی کورد چیه که سدان ساله له پیناو رزگاری و ناسنامه ی گهل و نیشتمانه که ی بپسانه وه قوریانی دودات و روویاری خوینی بهرپاکردوه. تهنانهت سمرانی بهرې تورکمانی، نازاد کردنی نه و به شه ی کوردستان، به قسه ی نه وان (تورکمن نیلی) به بهرهمی خوین و قوربانیه کانی بهرې تورکمانی و خه بات و تیکوشانی خوینی دهمانن، له کاتیکدا تا سالی ۱۹۹۱ نه وان نه رنگیان همووه نه دنگا.

له لایه کی دیکه شه وه، بهرې تورکمانی بوونی ته وایو حزبه کانی دیکه ی تورکمانی که له نیو بهرهدانین رت ده کاته وه و خوی به نویننری تاقانه و راسته قینه ی گهلی تورکمان دهمانیت، نهمه له کاتیکدا به که هندی حزبی دیکه ی تورکمانی همن زور نیشتمان پهمرو ولاتپاریزن، ته وایو توانای خویمان ترخان کردوه بوی خزمهت کردنی گهلی تورکمان و پیشخستنی نیشتمان و قولکردنه وهی دوستایه تی نیوان گه لانی کوردستان. بهرې تورکمانی چونکه له لایه ن میت و حکومتی تورکیا وه پشتیوانی لسی ده کردنی و حزبه حاکمه کانی کوردستانیش ریگه یان داوه بنه که و باره گا له شاره کانی کوردستاندا بکه نه وه، نیدی خویمان لیگپراوه و ا دهمانن که به هق نویننری راسته قینه ی گهلی تورکمانن. نهم بهرې نه نویننری گهلی تورکمانه و نه دهشتوانی خزمهت به نامانچ و بهرزه و هندی یه کانی نه و گه له بکات، زور له خوایی بووانهش رولی همووی ریکخراوو حزبه سیاسیه کانی

دیکه ی تورکمانی به هیچ دانه نی. نهمر سمرانی نهم بهرې به یو ته نیا چرکه یه که به خویماندا بچنه وه و له بهرین و بالای خویمانوه بهروانن، تن ده گن جگه له بازیچه یه کی دهستی میت و مه نمرانی تورکیا کالیه کی دیکه نین، ناشن له بیریان چوینت که به فرمانی میت هم روژی یه کن له سمرۆکایه تی لاده دریت و یه کینکی دیکه بوی جینگه که ی بهرزه کردنه وه. لادانی (مظفر ارسلان) له سمرۆکی (حزب الوطنی الترکمان) و لادانی (تورهان که تانه) و (سنان چلبی) له سمرۆکایه تی بهرې تورکمانی و، کودی تیه که به دوايه که کانی ناو (حرکه المستقلین الترکمان) به لنگه ی راستی نه و قسانه ن. نهمه تانیستا به قودره تی قادر چهند که سیک کراونه ته سمرکردو خواه دهمانن سبه یینی کی جینگه یان پر ده کاته وه.

بهرې تورکمانی له مه زیاتر خوی لیگپراوه و ا دهمانن که رولی پېشه نگیه تی هه بووه له دزایه تی کردنی رژیمی عیراق و رزگار کردنی (تورکمهت نیلی) سمرکردایه تی کردنی هیزه بهرهمستکاره کانی عیراق، همروه ها پنیان وایه که رول و کاریگه یان له سمر گوربانکاری و چاره سمریه کانی عیراق و ناوچه که و جبهاندا هیه، نهمه له کاتیکدا به که دونیا و خویشیان دهمانن یه که مین حزبی سیاسی تورکمانی که نیستا له ناو بهرې تورکمانی دایه له سالی ۱۹۸۸ له هه دهمان و له هوتیله رنگاو رنگه کانداندا دهمزراوه و سالی ۱۹۹۱ ایش دوا ی راپه پینی جهموهری کوردستان، ره و گهل و گفت و گزی بهرې کوردستانی له گهل رژیم، توانیان بگه پینه وه ولات و له ژیر سیبهری بهرې کوردستانیدا باره گایه کی شپو شق له شه قلاوه دا بکه نه وه. هیچ عه بی تی دانیه که سمرانی نهم بهرې هه هاتونه ته سمر ناماده کراوی، چونکه کهسانی دیکه و حزبی دیکه ی کوردستانیش همن له گهل نه واندا هاتونه ته گورپه پانی سیاسی، که چی لافی پینشپه وایه تی و کاریگه ی خویمان ناکه ن له سمر روودا و پینشپه کانی کوردستان و عیراقدا. ده بی سمرانی بهرې تورکمانی دان به و راستیه بنین و له بیرخویمان نه به نه وه که له لایه ن دهمان کانی میتوه پوشته کراون و به خیری حزبه کوردستانیه کانی (حزبه حاکمه کان) بنکه و باره گایان بوی کراوه ته وه، به لام نه و خویف دان و له خوایی بوونه جگه له ته قینه وه هیچ ریگه یه کی دیکه شک نابات. نهمه تا دوا ی نه وه ی بهرې تورکمانی ریگه ی پیندراوه له شاری سلیمانی باره گا بکاته وه، روژنامه ی (تورکمن الی) بن شهرمانه نووسیویه تی

تورکمان د هزانې، ناوېش به نرکې خوی د هزانې که جهړنی نه ته وهیې بؤ تورکمان د ایتاشی. رۆزی ۱۹۹۸/۱۰/۵ (مجلس الشوری التركمانی) له هه ولیر کؤده بیته وه و رۆزی ۱۰/۷ دهکات به جهنی نه ته وهیې تورکمان، ناماره به پیرۆزی و میژووی و روودای شو و رۆزه ناکات، چونکه له میژووی دوور و نزیکدا هیچ روودای تایبته و گرنگ و چاره نوس ساز له ۱۰/۷ په یوه ست به گهلی تورکمان تۆمار نه بووه. به لام سمرانی بیره له و رۆزه دا سمرانی گۆری ناوداران دهکهن و تاجه گولینه ی وه فاداری له سهر گۆره کانیان دانه نین و پاشان به ریپووانی شکو داری ده چنه (تورکمن ایوی)، دواتریش هر بهم بونه یوه له سینه ما کریستال شیرناتی دابهش دهکهن و شاههنگی شادی و سهرکوتن دهگپرن!! ههقه پیرسین: نمری (مجلس الشوری التركمانی) و سمرانی بیره ی تورکمانی چون و بؤچی (۱۰/۷) تان کرد به جهړنی نه ته وهیې!! نه گهر فرمانتان پین نه کرابیت! (مجلس الشوری) ی هر نه ته وهیه که نه گهر بیره وهندی بالای نه ته وهیه که له بچاوه نه گرت و خزمتی نهکات و له خه می دواړو ژیکسی گه شاوه و پرشن گداردا نه بیته، یان به پینچه وان هه نگاوه هه نگاوه به او ویزت ده بیته (مجلس الفوضی). بیگومان ده ست نیشان کردنی ۱۰/۷ وه که جهړنی نه ته وهیې تورکمان بؤ ناواوه نانه وه و نالوز کردنی په یوه ندی نیوان کوردو تورکمانه، واتای دوزمنا یه تی کردنی گهلی کوردو هاودهستی کردنه له گهلی رژی می تورکیای تۆرانی، پابه ند بوونه به جهړنی کۆماری که مالی، هاوسهنگی به بؤ دزایه تی کردنی کوردی باکورو باشور. له کۆتاییدا هینده ماوه ته وه بلیین هر کهس و لایه نیک نه گهر بازرگانی به خوینی مرقه وه بکات و خیانه ت له گهلی و نیشتمانی خوی بکات، چا شو کهس و لایه نه (کورد، ناشوری، تورکمان، یان هر نه ته وهیکی دیکه) بیته، به تاوانبارو خوفرۆش و خانین دهناسریت و رۆزی دادیت رۆله کانی گه له که یان تۆله یان لسی بکه نه وه و میژوویش شهر مزاریان بؤ تۆمار بکات. دل سوزو خزمه تگوزارانی گهلی نه وانته که خو نه ویستانه له پیناوه سهرکه وتنی کیشه ی گهلی و دواړو ژیکسی گه شاوه تن ده کۆشن، نه واننه که ناماده ده بن به هاترین شت که گیانه له پیناویدا بهخت بکه ن و چاوه پروانی پله و پایه و دراویش نه کهن. دل سوزو خزمه تگوزار نه وانته که سازش له سهر کیشه ی ره وای گه له که یان ناکهن و بازرگانی پیوه ناکهن و ژيانی کۆله یه تی و ژیندهستی و ریسوایی رت دهکهنه وه.

(لا حل بدون التركمان)، برادر یکی تورکمان که نه م سهردیپره ی بینی گوتی: باشتر و بوو بنووسرایه (لا حل بدون جمال شان!).

بهره ی تورکمانی (وحده الصف والکلمه) ی کردوته دروشم و نامانچ، هه لبت نه گهر راستگۆین له گهلی نه م دروشمه جینگه ی ریزی گهلی تورکمان ده بن و گهلی کورد و ناشوری و عهره بیش به پریزه وه سه پریان دهکهن، به لام دروشم شتیکیه و واقع شتیکی دیکه. بهره ی تورکمانی له چوار لایه ن پیکهاتوه، نه مه له کاتیکدا که زیاتر له ۶ لایه نی دیکه وه پشت دراون و ریگه یان نادریت بچنه ناو بهره که، چونکه نه وانیه خاوه ن هه لویستی نیشتمان پیره ی و بریاری سیاسی خوی بیت دهنگای میت خوشی ناویت، چا که واته (وحده الصف) له کوئی یه و پته وری ریزه کان که ی وه دی دیت؟! بهره ی تورکمانی هر چون (وحده الصف) ی رت کردوته وه ناوېش په کیتی وشه و په یقی خنکاندوه. شو و شه و په یقی له ده روه ره وان بکرت له ناوه خؤدا جینگه ی نابیته وه، په کیتی په یقی نه وهیه که تیکرای گهلی تورکمان و سهرجه م حربه کان یه ک دروشم و نامانچ و سیاسه تیان هه بیته، له واقیعا نه م په کیتی به بوونی نیه، ته نانه ت خهریکن زمانی ره سه نی تورکمانیش به زمانی تورکی که مالی (تورکی نیسته نبولی) ده گۆر نه وه. کؤرس و قوتابخانه دهکهنه وه و مندالان ناچار دهکهن نه و زمانه فیبرین و کړنوش بؤ وینه ی نه تا تورك بیه ن و سرودی تۆرانیه ت و تورکیای مزن بلینه وه، زوریک له و مندالنه نه ک هر تورکمانی نازانن به لکو دایک و باوکیشیان نه و زمانه نازانن و ژيانی برسیه تی و نه داری ناچاری کردون که نه م ریگه یه هه لبرن.

رۆژنامه ی (تورکمت الی) زمانه ی بهره ی تورکمانی له دیپریکی ناسوی هه میشه یی خؤیدا ده نووسی (ان الانسان الصغیر ینشغل بالامور الصغیره، و الانسان الاعتیادی ینشغل بالاحداث، اما الانسان الکبیر ینشغل بقضایا امته المصریه)، دباره که سمرانی بهره خویان له برگه ی سنیه مده ددؤر نه وه، هه قیش بوو بیان نووسی بووایه (ان الانسان العمیل ینشغل بالامور الجانیبه، و الانسان الجاسوس ینشغل بکسب الاخبار، اما الانسان الخائن ینشغل بقضایا الفوضیه).

بهره ی تورکمانی هر چون خوی به نالا هه لگری بیره وهندی نه ته وهیې تورکمان و نوینه ی تاک و راسته قینه ی گهلی

تاجيک له (ادمزی نافيغ) ى نهمى

نامادکردنى : سۇلاق

زور جاران واهه لکه وتوو که زوریک له تیکوشه ران، وهکو پیویست بؤ گهل نه ناسرین و بکه ونه خانهی فهراموشی یه وه، میژوو زور راستی له م بابتهی له دوو توی لاپه رکانی خویدا هیناوه ته وه ژیان و زیندووی کردو ونه ته وه، میژووی کوردستان و جولانسه وه رزگار یخوازیه کی وهکو خوی له لایه ن دلسوزانی نه نووسراوه ته وه زوریک له تیکوشه رو خه مخورانی له وینهی سهربازی وندا ماونه ته وه.

رهمزی نافيغ یه کیکه له تیکوشه ره گومناوه کانی گهلی کوردو به نه ندازهی گه وره یی ماندوبون و دلسوزی بؤ خاکه کی لای لى نه کراوه ته وه.

نه وکاتهی رهمزی نافيغ به ناواتی کوردستان کی نازادو سهر به خؤ، دهستی کومه ک و هاوکاری له

نه لمانیای هیته لری خواستوو، سه رکه وتو ونه بوو، له لایه ن ده ولتهی عیراق و حزبی شیوعی و که سانیکه وه به خوفرشی و کریگرته چاوی لیکراو، درایه بهر تیروتوانجی دوژمنایه تی یه وه. به داخه وه تا نه مړوکش که سانیک هه ن به چاوی لکه ی ره شی بؤچو ونه کانی نه و زمانه وه سه یری رهمزی و خه باته کی ده که ن، نه مړوش داگیر که ران تومه تی کریگرته و خوفروش ده دنه پال تیکوشه رانی ریگای رزگاری کوردو کوردستان.

نه و کاتهی که رهمزی نافيغ بؤ گه یشتن به ناواته کانی، هاوکاری نه لمانیای هه لبرارد، لایه نگرانی که مپی سوسیالیستی که و تنه دژایه تی کردن و ناو زپاندنی، رهمزی نازی نه بوو، به لکو گهل و ولاته داگیر کراوه کی خوی

خوش دهویست و له خه می رزگار کردنی اندابوو. به هه مان شیوه ش قازی محمه دی نه مر کؤمونیست نه بوو، به لام بؤ رزگاری و سه ربه خؤ بوونی کوردستان، هاوکاری و کومه کی له سؤقیه تی ستالینی خواست، جیاوازی نیوانیان له بردنه وهی شه ری دووه م دا بهرجه سته کرابوو، سؤقیه ت براوهی شه رکه بوو، بویه له لایه ن تاکه کوردیکیشه وه ره خنه ی لى نه گراو دژایه تی نه کرا. یه کی تی سؤقیه تی ستالینی له روانگهی بهر ژه وه ندی یه وه پیشه و او گه لی کوردیان دهویست، دواپش به په یمانی ده ولته تی کی شاهه نشاهی و بونی چهنه چاله نه وتیک گؤزدرایه وه. کى دهنانی نه گه نه لمانیا براوه بووایه وه هه وله که ی رهمزی سه رکه وتو بووایه، پشته تی

تې ده کړاو بڼو په يمان و چاله نهوت ده گورډرايه وه. نهوانه ي بڼو رزگاري گهل و نيشتمانه داگيرکراوه کانيان، داواي هاوکاري و کومهک له ولاتاني دهرهکي (دوور له سنور) دهکن، بڼو پاشکويه تي و خوروشتن نيه، تهنيا مهبهستيان وهدي هيناني نامانج و تاکتيکه سياسي کانيانه. کريگرتو و خوروش له ديزرمانه وه بهو کهسانه گوتراوه که دهبنه چاو ساغ و داردهستي دوژمن و داگيرکهران. ميژوو گهواهي دهوات که هرگيز خاکی داگيرکراو به يارمه تي و هاوکاري داگيرکهران خويانه وه نازادو سهربهست نابن، بهلکو نمونه ي رزگار بووني گهل و نيشتمانه داگيرکراوه کان به پالپشتي و پشتيواني بياني (نهک دوژمن و داگيرکس) دهگيرپتته وه، نهگهر هولهکي ره مزي نه مر، يان پيشه وای نه مر، سرکه وتوو بوايه، به نمونه ي زيندوو تو مار دهکران. نيس تاش که سانیک په نجه ي تو مهت و تاوان بڼو ره مزي نه مرو خه باته کسي، له بهر پيوهندي به نه لمانياوه، دريژده کهن. خو (لينين) ي مه زنيش بڼو گهيشتن به نامانجه کاني، وهک تاکيکي سياسي، دهستي کومهک و هاوکاري له نه لمانياي

سهرمايه داري خواستبوو، بڼو گه پرانه وه و سرکه وتنيش هاوکاري کرابوو، په يمانيشي له گهلدا مؤر کردبوون، که چي نه و کهسانه سووکه ره خنه يه کيشي ناراسته ناکهن. راسته کاتي شورش ي نوکتوبهري مهزن سرکه وت، نيد ي (لينين) په يمانه کسي ژير پي خست و کهوته دژايه تي کردنيان. باشه کي نالي نه گهر ره مزيش سرکه وتني وه دست بهينا بوايه، هه مان سياسي ته ي په يره و نه ده کردا. زورجان ده لين سياست دايک و باوکی نيه. سياست پيوهندي و بهرژوهندي يه، گهرکه تاکيکي روژانه له خزمهت ستراتيژو نارمانجه دووره کاند ا بيئت. بهم پي يه دهکري بلينين: ره مزي بڼو گهيشتن به نامانجه کاني پيويستي به کومهکي دهرهکي و تاکيکي کردن هه بوو. نهگهر سهريش بکه وتايه وهک سرکرديهکي نه ته وه يي و رزگاري ده ناسرا. به لام چونکه زوربه ي کات، ميژوو، ميژووي سهردهست و دهسته لاتدارانه، نيد ي نهوانه ي ژير دهکهن، غه دري ميژووييان لي دهکري و مافي خويان پي نادرينت، ره مزي نافع يه کيکه لهوانه ي که غه دري ميژوويي ليکراوه، پيويسته نه و مافه ي بڼو

بگيردريته وه و شانازي پيوه بکريت. ره مزي نافع له به هاري سالي ۱۹۱۷د، له کوشي بنه ماله يهکي داراو خانه داني شاري هه وليز، چاوي بڼو ژيان کردوتته وه، خويندني سهره تايي و ناوهندي له هه وليز ته و او کريدوه. بڼو دريژده دان به خويندن چوتته کهرکوک و به غداو بيروت و نهسته مبول. بنه ماله ي ره مزي له ناوچه ي دهشتي هه وليزو سنووري پاريزگاي هه وليز خاوهن دهسته لات و زهوي و زارنيکي زوربوون و، له لايه ن حکومت ي ماله کي يه وه ريزيان ليگير او پيوانه يان بڼو دهکرا، به لام ههستي پته وي کوردايه تي و ولاتپاريزي وای کردبوو که ره مزي له نه ياراني حکومت بيئت و دژايه تي داگيرکهر بکات و له خه مي رزگارکردني گهل و ولاته بن دهسته کهيدا بيئت، بڼو نه مهبهسته دهچپته ريزي پارت ي هيو ا. کاتي دهگاته شو باوهري که به شيوه خهباتي پارت ي هيو ا، نازادي و سهره خويي وه دست نايهت، پيوهندي له گهل نه لمانه کاند ا دهگريت. پاشان بڼو راهينان و شاره زابوون دهچپته بهرلين و بڼو کاري پيويسته دهست به کارده بيئت. له شهويکي هاويني سالي ۱۹۴۳د له گهل سن

ئەلمانى و لە ميانى (كردهوى مامۇنت)دا لە ناسمانى كوردستاندا، بە پەرەشوووت خۇيان داوینە خواری. لەم بارهیهوه، گۆتفرید یۆهانز میولەر، ئەفسەرى پیشووی ئەلمان و هاوکاری رەمزی و سەرپەرشتیاری كردهوى مامۇنت، لە كتیبی (لە رۆژهلەتی گرتوودا) نووسیویەتی: (لە ناکاو موچرکە ترسینک هاتی و دلم راجلەکی. رووبارینک لە ژێرهوه هاته‌بەر نیگای چاو. رووبارینکی بەرین، یەكراست لە بنه‌وم بوو. دەبوو هیشتا هەزار مەرتی تر شوپ بینه‌وه. لەوانه‌بوو تەورمی بایه‌ك لە رووباره‌كه لمان بدات. بارمان هینده گران بوو مینای پلوكه بەرد سەرە ژێر دەبوینه‌وه تەنانەت ئەگەر خۆشمان لە چه‌تره‌كانمان بەردایه‌ هیچ نومییدی دره‌بازبوونمان نەبوو، شەپواله فشوفۆل و دەلینگ تەسك و تریسكه‌كانمان پربوون لە چەك و نازوو‌قه و تویشه‌ بەره‌ی لە قوتوو پەستراو. وی‌پرای ئەمەش دەزگای بیته‌لم لە كەمەرم شەتەك دابوو. بیرم كرده‌وه: خوا فریاره‌سەمان بیئت).

ئەو خۆف‌پێدانەیان بە پەرەشوووت سەرکه‌وتوونەبوو، پۆلیسی عیراق هەوالی نیشتەهوی چەتر بازانی ئەلمانیا

پێگە‌یشت و كەوتە سۆراغیان، دوایش بە هۆی گوزارشى كوردیكى پوله‌كى یه‌وه، لە یەكین لە ئەشكه‌وته‌كانى بنارى سەفین، هەرسى ئەلمانەكه دەگیرین. پاشان رەمزی وەك نیشانه‌ی وەفادارى بۆ هاوڕێكانى بۆ خۆی چوو بەنكه‌ی پۆلیس و خۆی ناساند. بەم شیوه‌یه كرده‌وى مامۇنت بە ناکامى مایه‌وه و تێپه‌ چوار كەسیه‌كه گیران. سەرەتا لە گرتووخانه‌ی هەولێر بەندكران، پاشان بۆ گرتووخانه‌ی موسل و بەغدا و قاهره‌ ره‌وانه‌كران. سالى ۱۹۴۵ لەگەل كۆتایى هاتنى دووه‌مین شەرى جیهان، رەمزی نافع درا بە دادگای عورفى و بپىارى لە سیداره‌دانى بۆ دەرچوو، بەلام بەهۆی نفوزى بنه‌ماله‌ی رەمزی و ناودارىتى ئەوان، حكومه‌كه‌ی بۆ كرا بە ۲۰ سال زیندانى، لە بەندیخانه‌ی ناوه‌ندى بەغداو لە قەلعه‌ی دووم راگیرا، دواتر بەهۆی راپورتى پزىشكى دەررونى نازادكراو گه‌رايه‌وه بۆ هەولێر. شكستى كرده‌وى مامۇنت و سه‌ختى ئەشكه‌نجه‌دان، كاریان لە دەررون و هزرى رەمزی كردو دووچارى نەخۆشى ره‌وانى كرد. هەروها بە گوێره‌ی قسه‌ی نزیكانى خۆی، حكومه‌ت ژه‌هرى سالیومی پێدابوو، بۆیه‌ دواى

نازادكردن و گه‌رانه‌وه‌ی، زۆر نەژیاو لە كۆتایى سالى ۱۹۴۷، لە شارى هەولێر، بەبێ‌دهنگى مألناوایی لە ژيان كردو خزایه‌ باوه‌شى شارى خاموشانه‌وه.

هەرچەنده رەمزی تووشى نەخۆشى ره‌وانى هاتبوو، بەلام تا دواچرکه‌ بە هیواى رزگارى و سه‌ربه‌خۆی كوردستان هەناسه‌ی هەلده‌كیشاو خۆزگه‌ی بۆ ده‌خواست، تەنانەت هانى دەروربه‌رو نزیكانى خۆی دەدا لە پیناو نامانجه‌كانى ئەودا درێژه‌ بە تیکۆشان بده‌ن. بەداخه‌وه تا ئەم چەند ساله‌ی دوایش یادى ئەو تیکۆشه‌ره‌ بە ساردى و خاموشى هەلپه‌ساردرا‌بوو. ئەم‌پۆ كاتى ئەوه هاتوو بە شكۆ یادی تیکۆشه‌ره‌ گومناوه‌كانى گەله‌كه‌مان، ئەوانه‌ی كه‌ گیانى خۇيان لە رینگای سه‌ربه‌خۆی كوردستاندا سه‌خت كرد، بکه‌ینه‌وه.

هەقه‌ ئەم‌پۆ لایه‌نه‌ بەرپرسه‌كانى كوردستان، ئاوپێك لەم راستیه‌ بده‌نه‌وه، لایه‌نى كه‌م هەر هیچ نەبێ‌ پەیکه‌رێك بۆ رەمزی نافع دروست بكرێت.

هەزاران سلاو بۆ گیانى رەمزی نافع، تیکۆشه‌رى گومناوو، لاوى بە ئاوات نەگە‌یشتوو ی رینگای رزگارى كوردستان.

دهولته‌تی زهند ۱۷۷۹-۱۷۰۵

ک : ماموستا کهریم زهند

هاوولاتیان که لایه‌نگرو هه‌واداری کهریم خان بوون. به هۆکاری دادوهری و یه‌کسانی له فرمانپره‌وایه‌تیدا. به‌بن جیاوازی. ناحز نه‌ما له به‌رانبر کهریم خاندان، جگه له نه‌سه‌دخانی نه‌فغانی و محهمه‌د حسین خانی قاجاری نه‌بیئت.

کهریم خان بریاریدا که له هه‌ردووکیان رزگار بیئت و کۆتاییان پینه‌نیئت، هیرشی برده سه‌ره نه‌سه‌دخان، گه‌ر کۆمه‌کی رۆسته‌م سولتان نه‌بوايه، شکستیکی چاکی پنده‌هینا. واته به کهریم خان و رۆسته‌م سولتان مه‌زنی گوندی خشت، پالپشتی گرت. پشتیوانیکی به‌هیزبوو بۆ کهریم خان، دوژمنان و ناحه‌زانی کهریم خان شکستیان هینا، سه‌رکه‌وتنیکی بیوننه‌ی به‌ده‌ست هینا له میژوودا، دواي سوپای شکستی دوژمن که‌وتن تاکو ده‌روازه‌ی شاری شیراز روایاننان چوونه ناو شیرازه‌وه به سه‌رکه‌وتوویی. دوژمنانی کهریم خان هه‌ر هه‌موو ره‌وین، ملکه‌چی بوون به ناچاری، نه‌ویش زۆر ریزی لیگرتن دنه‌وایی کردن، پایه‌و پله‌ی میری پینه‌خشین.

به‌م جۆره، دوژمنانی دیرینی، جیگه مه‌ترسی بوون به‌ دۆست و ناشنای گیانی به گیانی کهریم خان، دوژمن و ناحه‌زی نه‌ما، که شوینی مه‌ترسی بن بۆ ده‌وله‌تی زهند، ته‌نها محهمه‌د حسین خانی قاجار نه‌بیئت، که خیلنکی نازهریه، کاتی خۆی ته‌یموری له‌نگ نه‌م تورکانه‌ی هیناوه، له سووریه‌وه.

کهریم خان له به‌رده‌می سوپای بيشماري محهمه‌د حسین خان وازی له شاری نه‌سفه‌هان هینا و گه‌رایه‌وه شیرازو کردی به بنکه‌و پاره‌گای خۆی. محهمه‌د حسین خان له‌ه سنوورده‌ا نه‌وستا، به له‌شکرکوه کشا به‌ره‌و شیرازو به مه‌به‌ستی گه‌مارۆدانی.

نه‌و شاهه‌نشایه‌ی که له سه‌رته‌ختی فرمانپره‌وایی شیران له -تاران- ته‌هران. پینه‌ختی شاهه‌نشایه‌تی کیسراکان، پتر له ۳۰ سالن فرمانپره‌وایوو، ناوی شاهه‌نشایه‌تی له خۆی نه‌ناو سوور ناوی بریکاری هاوولاتیان و رازه‌گوزاری میله‌ت و، هه‌ژار دۆست و لایه‌نگری لاوازی بۆ خۆی هه‌لبێژارد، نه‌و خانه‌دان و ره‌سه‌نه، نه‌و سه‌رۆکی هۆزو نه‌ته‌ویه، نه‌و شوپره‌سواری مه‌یدان، راگری خانه‌واده‌ی زهند، نه‌و داد په‌روهه - کهریم خانی زنده له تیره‌ی له‌که - پاریزگاری ناسایشی ولات، دادوهری‌ه‌وا. دواي کۆچکردنی نازاوه و ناشوب ولاتی گرتوه، خیزانی قاجاری هاتنه سه‌رته‌ختی شاهه‌نشایه‌تی دواي ده‌وله‌تی زهند. نه‌گه‌رچی ته‌ختی شاهه‌نشایه‌تی، ملانیی له‌سه‌رده‌کرا، له نیوانی گه‌لی کورد و فارس و نازهریدا. ویزای بلوچو نه‌ره‌ب. میژووی شیران له ماوه‌ی کوشتنی نادرشاه دامه‌زاندنی میری قاجاری نازهری، هه‌ر هه‌مووی نازاوه و پشیوی بوو. جگه له چه‌رخي کهریم خان. که له ته‌که‌ه‌لی مرادخاندان ریگه‌وت له‌سه‌ر دانانی فرمانداریک له خانه‌وه‌دی نادرشای هه‌وشار، به مرچی یه‌کیکیان شایارو نه‌ویرتیان سه‌رداری سوپاییت. له کاتیکی کهریم خان جولغای گرتبو به مه‌به‌ستی به‌رگری ورو به روو بوونه‌وه‌ی زۆرداری و ناره‌وایی له ده‌قه‌ره‌کاندا. که‌بوو به هۆکاری رقی عه‌لی مرادخان و شه‌ره‌ شیری نیوانی دوو هاویرنی ته‌باو جاری جه‌نگیکی سه‌راپا و کوشتنی عه‌لی مرادخان. ۱۱۶۰هـ.

دواي نه‌م کاره‌ساته. مه‌یدان و الابوو، ولاته‌کانی شیران گوشادو ته‌خیتبوو پاکبۆوه له ناحه‌زانی دیرینی کهریم خان به‌تایبه‌تی له به‌شی باشوردا.

زۆرینه‌ی له‌شکری کهریم خان له تیره‌ی له‌کی قاره‌مان و زهندبووه، که هۆزکه له خیللی له‌ک، ویزای شارنشینان و

کرد. ناسايش بهرپاڼو له ۱۹۹۸ څخه، له ژېړ نالای دولته ټولنه زهندا، تاكو كۆچي دوايي كهریم خان.

نوستانداري بهغداد، دهرقهتي هینا له چوونه دهرهوهی سادق خان له شاری بهسره، نهو هملهی قوزتسهوه به سوپایهکی زورهوه له ناكاو دای بهسره بهسره داو گرتیهوه. كهریم خان ۱۱۷۹ هـ - گیانی به خاك سپارد.

رهوشی نه م شاهه نشایه، توندپهویو دادپهروهری هرردو شانپهشانی پهکتر پهپهروی دهکرد. هیسوری، نارامی، رینوسی، لیپوردوویسی، تارادهی لاوزی، نه م شاهه نشا نه خوینه دهورو بیسه واده، کوپی پهکئ له سهرانی لهک، که خیلنی زهنديشی گرتیوه خو، به راستی دزستی گه لان و نیسلام.

نارامگهی سهعدی و حافزی شیرازی هه لبه سست، بهرزیی، سوز، له رهوشی بهرزی نه م شاهه نشا دادپهروهره، هه نده لهسره بهرزه وندي گشتی، لایهنگری میللهت، دادوهری به داد، گه یشتیوه نهو په پی پلهی دادو فهرانپه واییهوه.

کوشش و تهقلای قاره مانی لاور، شانزاده لوتف علی خانی زهند بؤ چنگیری و سه قامگیری تهختی دولته ټولنه زهند، له ته مهنی ۲۰ سالیدا بهرهنگاری دورنه دپنده کانی بووه وهوه ههولنی نه پساوه و دانه پراو روپه پروی به هیزترین دورمنی، به دواي رهواي خویداو پاراستنی دولته ته که ی هر له خه باتدابوو تاكو به برینداری به دیل گیرا، هه لئسوکوت و مامه له ی نارهوا دهر باره ی به شیشی سووره وه کراو، چاوه گه شه کانیان هه لکولنی نهو کاره ناره وایه که میژوو شهره زاره.

لیزه دا کوتایی به م نه ندره یه ده هی نین به م هه لبه سستی هوزانقانی معزن معهری که ده لنی:

اقلتتم السابح في لجة وروعتم في الجودات الجناح
هذا وانتم عرضة ليلی وکیف اذ خلدتم یاد قاح

هر هه موو زینده وهری دهریاو مهلی ناسمانتان هه راسانکردوه نه مهو که نیوه، مه ترسی نه مانتان له بهر ده مایه. نه ی نه گهر بمانایه چیتان ده کرد نه ی پېښه مه کان؟

چاوهنگ:

- ۱- شرفنامه - الامیر شرفخان البتلیسی - مطبعة مصر.
- ۲- زکی امین بهگ. تاریخ الدول والامارات الكوردية.

بهر له جیوار بسوون و خو قسایم کردنی شه به یخونی ناكاو هیرشی کتوپر بؤسره پاشهنگی له شکره که ی به فهرانداري شیخ علی خان، له سهرانی خیلنی زهند، کشانی کهریم خان بؤسره شاری نه سفه هان دورمیان ناچار کرد به پاشه کشی کردن به ره و مازنده ران. به شکستی و سه رشوپی، شیخ علی خان هر به دوايه وه به مه به سستی ناچار کردنی محه مده سین خانی قاجار، ده سترگیر کردنی و بالبه سستی، چوکپیدا دانی به ته و او ی و سه رده و اوند بؤ سامداری کهریم خان. به و رامیاریه په سه نده، که ری بازو شیوازی کهریم خان بوو، پیلان و نه خشمه ی به جیی بؤ تیکشکاندن دیورمندی و ناكوکی خستنه ناو ریزه کانی قاجاریه وهوه توانی به شیکیان رابیکشی بؤ لای خو، بؤ لای سوپای شیخ علی خانی زهند، کاریگری و باندرو ی هه بوو بؤسره دورمندی کهریم خان.

مهیدان به ته و او ی و الوو کرایه وه له بهرانبه ره دولته ټولنه کهریم خانی زهند تاكو به ناچار خوی دا به ده سته وه، کرنووشی بؤ کهریم خان برد. نهو رامیاریه و سیاسته به جییه، که کهریم خانی زهند پابه ندي سوو، پلانی سهرکه و توو به مه به سستی په رتکردنی ناحمران بویه هوی پشنگیری کردنی سوپای شیخ علی خان، له لایه ن په کئ له خیله کانی ناحمرانیه وه، مهیدانی چو لکردو له کوتاییدا به دیل گیران.

به لام، کهریم خان زور ریزی لیگرتن و په نایدان و پله و پایه ی بالای پینه خشین، که ناغا محه مده خان په کئ له کوپه گه وره کانی که بوو به هوی کوتایی پینینانی خانه واده ی زهند. له دواجاردا له پاداشتی چاکه و دلنه وایي خودی کهریم خان.

نه م سهرکه و تنه مزنه له مازنده ران و چوونه ناو گیلانو شاری رهشت، پینهختی گیلان - گهیلان و زوربه ی ههریمی نازریجان که و ته ژېړ رکیزی کهریم خانی زنده وه.

علیخان سهروکی خیلنی نه فشار جاپی جهنگی دا در ی دولته ټولنه زهند، بهرهنگاری په کتر بوون و شکستی هینا و په نای برده بهر کهریم خان، راونرا تاكو شاری ته ور یز ۱۱۲۳ هـ. خیلنه عهره به کانیس هاوکاری دولته ټولنه زنده بسوون، له نه نجامی نهو سیاسته دادپهروهرانه ی کهریم خانه وه.

زهکی خانی برای کهریم خان کانگای مه ترسی بوو، سادق خان شاری بهسره ی گرت، فهرانپه وایي تیدا چنگیر

وهرگڼې انې، گورون

له ناموزگار په کانی هوښی منه

بانگیک بؤ سازدانی کئ بهرکئی نیشتمانی

پنیوست بؤ تیگرای سوپا دابین بکرنټ.
 - دهبن نه ته وه به گشتی به گگرتووینټ و به سهر به خوی
 ته او بگات، بهم شیوهیه (سهر به خوی نه ته وه،
 سهر به سستی گهل و به خته وهری گهل) وه دی دیت.
 بؤ نه وهی بکارین هم ناکامه دره خشانه وه ده ست بینین،
 گهره که:
 - پیوانی به ریزی به سالچوو، له هاندانی رؤل ه کانیان
 بؤ به شدار بوونیکي به گوپ له ته او ی کاره کاند،
 پینشپرکئی بکه ن.
 - خویندکارانی پینشپر وه بؤ پیروزکردنی خویندن و
 هاریکاری کردنی خه کانی به سالچوو، پینشپرکئی
 بکه ن.
 - کریکارو جووتیاران بؤ زورکردنی به ره مه کانیان،
 پینشپرکئی بکه ن.
 - روشنبیرو پیسپوران له نافراندن و داهینانه کانیاندا،
 پینشپرکئی بکه ن.
 - کارمندانى حکومت بؤ ریز له خونان و بؤ رزه کردنی
 گهل، پینشپرکئی بکه ن.
 به دنیا یی یه وه ده لین: به مرنایه تی گیانی گله که مان،
 که هرگیز له ق نابو هیزه که ی به که نازانریت، نیمه
 سرکه وتوو ده بین.
 ئیدی نه ی هاو نیشتمانیان.. نه ی جهنگاوهران..
 بؤ پینشپوه، برؤن..

نامانچ له کئ بهرکئی نیشتمانی چی یه؟
 (نه هینشتنی برسیتى و هه ژاری، بنسپرکردنی نه زانین و
 جهنگین له بهرام بهر داگیرکهری بیانی دا).
 چؤنیه تی چه سپاندنی هم نارمانجه:
 پشت به ستن به: هیزی گهل، گیانی گهل..
 نه مهش له پیناو وه ده ست هینانی: به خته وهری گهل.
 بهم شیوهیه هرکئی قینتنامه یه کانه له روناکبیرو جووتیارو
 کریکارو بازگان و سهر بازان، له گهل یه کدیدا له ته او ی
 کاره کاند، پینشپرکئی بکه ن. به خیرایی کاربکه ن،
 به شیوهیه کی چاک بخه بتن و به ره مه ی زیاتریان هه بیت.
 له سر هر قینتنامه یه کی، پیریان که ته من، کوپ یان کچ،
 دارا یان نه دار پنیوسته له یه کئ له به ره کانی سهر بازی،
 نابوری، سیاسی یان روشنبیری دا، بؤ ده سته بهرکردنی
 هم دروشمانه بجهنگیت: بهر خؤدان له لایه ن تیگرای
 میلله ت، هه موومان بؤ بهرگری، نه وانیه بؤ سازدانی
 کئ بهرکئی نیشتمانی راده بین:
 ریگری دوژمن بکه یین و، بؤ ناواکردنه وه ی هه نووکه ی
 نیشتمان تی بکوشین.. یه که مین ناکامی کئ بهرکئی
 نیشتمانی ش بریتى یه له:
 - دابین کردنی پوښاک و خوراک بؤ ته او ی گهل و به
 پئى توانا.
 - فیرکردنی سهرجه م گهل به نووسین و خویندن.
 - بؤ سرکه وتکردنی داگیرکهر، ده بی خواردن و چه کی

سەر به ست

په پامی

نهم گوشه‌یه ددربرې راو هه ئوئستی نووسهر خۆیه‌تی.. نهوهی لسه م گوشه‌یه‌دا دهنووسیتنا، خوی بهرپرسیاره. چونکه مهرج نییه نووسینه‌که‌ی نه‌گه‌ن راسان و سیاسه‌تی ئیبه‌دا یه‌ک بگریته‌وه، به‌لام له‌بهر باوه‌ربوو نمان به‌ نازادی بیروپاده‌ربیرین نهم گوشه‌یه به‌ دروازه‌ی سهر به‌ست دهناسین. هه‌موو که‌سێک بۆی هه‌یه نازادانه راسان و بۆچوونی خوی بخاته‌روو.

پیشه‌نگ

هه‌لبژاردن

و

مه‌ترسی

پیش

وه‌خت

هۆشیار زه‌نگه‌نه

هه‌رچه‌نده ریکه‌وتنی واشنتۆن هه‌نگاری کرده‌یی و به‌ره‌مداری به‌خۆیه‌وه نه‌گرتوو، که‌چی به‌خشکه‌یی پرویاگه‌نده‌ی هه‌لبژاردن و دهنه‌دانی خه‌ک و دلنه‌وایی کردنیان به‌رینه‌ده‌چیت. لایه‌ن هه‌یه به‌هه‌موو توانایه‌وه بۆ زه‌مینه‌سازی بردنه‌وه‌ی هه‌لبژاردن، کار و ناماده‌باشی ده‌کات.

لایه‌نیش هه‌یه هه‌ر له‌ ئیستا که‌وه ترسی دۆراندن و له‌ ده‌ست دانی زنده‌مافه‌کان، وه‌ له‌رزی خستوو.

سیاسه‌تی په‌نجا به‌ په‌نجا نه‌ک هه‌ر سه‌رکه‌وتوو نه‌بوو، به‌لکو مالویرانی و زیانه‌که‌ی بۆ هه‌موو لایه‌ک گه‌راپه‌وه‌وه، کیشه‌ی گه‌ل و کورده‌واری به‌ره‌و لیواری هه‌رس و هه‌لدیر برد. هه‌روه‌ها مه‌ترسی‌یه‌کی گه‌ره‌شی له‌ دل و ده‌روونی هه‌یزه‌ سیاسی‌ه‌کان و

جه‌ماوه‌ری کوردستاندا چاند. ده‌رباز کردنی دۆزی کورده‌واری له‌ نه‌ه‌مه‌تی و، ده‌سته‌به‌رکردنی خه‌ون و ئاواته‌کان، به‌ دوویات نه‌بوونه‌وه‌ی سیاسه‌تی فیه‌تی - فیه‌تی وه‌دی دیت. نه‌گه‌ر هه‌موو هه‌ول و تواناکان بۆ یه‌کلایی کردنه‌وه‌ی نه‌خریته‌گه‌ر، ئیدی چاره‌نووس و داها‌تووی باشوری کوردستان، له‌ دوویریانی هات و نه‌هات و نه‌گه‌ردا خۆی ده‌بینیته‌وه. نه‌مه‌ش به‌ سه‌رخستنی پرۆسه‌ی ناشتی و جئ به‌جئ کردنی ریکه‌وتنی واشنتۆن و به‌رینه‌چوونی هه‌لبژاردنیکی نوێ پارله‌مانی کوردستان به‌ ناکام ده‌گات.

مافی هه‌ر هه‌یزکی سیاسی‌یه که‌ پیش وه‌خت ناماده‌ باشی بۆ هه‌لبژاردنی داها‌توو بکات. به‌ تایبه‌تی نه‌وانه‌ی که‌ ده‌رنه‌چوون له‌ هه‌لبژاردن و له‌ ده‌ست دانی ده‌سه‌لات، به‌ مه‌رگ و له‌ناوچوون لیک ده‌ده‌نه‌وه، تا‌قی کردنه‌وه‌کانیش نه‌و راستیه‌یان دوویات کردۆته‌وه که‌ ناماده‌باشی و به‌رنامه‌په‌ژێری و رۆنی نامانجه‌کان، زۆرچاران له‌ هه‌لبژاردندا سه‌رکه‌وتنی وه‌ده‌ست هه‌ناوه. به‌لام هه‌لبژاردنه‌کانی

ژباني ديموکراسی د هزانن و ده لاین: گهر که له ه لېږاردنی دا هاتوودا لیستی جوړاوجوړ پېشپرکئی یه کتر بکه و ناکامیش دامه زرانندی کابینه ی حکومتی کی ئینتلافی بیټ. ئەم بۇچوون و تېروانینانه سه رچاوه ی میژووی و دیموکراتیانه بیان هیه، به لام سهیر له پېشنیاریو داوای تاك لیستی دایه.

راگه یانندنه کانی کوردستان، له سه ر زاری به پریز ماموستا که ریم نه حمه د، سکرتری حزبی شیوعی کوردستان - عیراق، ناشکریان کرد که نه وان له گه ل تاك لیستی دان. هه رچه نده تائیسقا وهرده کاری و خوینندنه وه کانی ئەم پېشنیاریه ناشکرا نه کراوه و نازانریت چ نامانج و مه به ستی کی هیه! نایا به ته نیا رای خودی خو به تی یان بۇچوونی حزبی شیوعی؟! هه رچونئ بی رسته ی (من رایه کی شه خسی ده لیم، با هه موومان به یه ک قائمه بچینه ئینخابات) ی ماموستا که ریم نه حمه د، ده خوئینینه وه.

ئەم پېشنیاریه ی به پریزی به ر له هه ر خوینندنه وه و شی کردنه وه یه ک، ده ری ده خات که ه لېږاردن ناماده باشی تایبه تی گهر که و، ترسی تایبه تی خو شی هیه. نه گه ر مه به ست له م پېشنیاریه نه وه بی که ته واوی هیزه سیاسی هکان به یه ک لیست بچنه جهنگه ی ه لېږاردن، ئیدی ورده کاری و ناماده باشی ده پوکیته وه و ه لېږاردن چه مکی خو ی له ده ست ده دات، که واته ده بی حزبه کان له نیو خو یانه وه ری ک بکه ون (که ری ک ناکه ون) و ریژه یه کی تایبه ت بۇ خو یان ده ست نیشان بکه ن. گریمان ئەم رایه ره وا یه تی تیدایه و له مه ترسی و روداوه کانی هه لېږاردن و ناکامه که ی دوورمان ده خاته وه، به لام ناخو وابه ناسانی هه ردوو لایه نی (یه کی تی و پارتی) به به شه که ی خو یان، ری ک و ره زامه ند ده بن؟!.

ئەزموونی چه ند ساله ی حوکم ده ری خست که نه وان

نه نجومه نی نیشتمانی کوردستانی سالی ۱۹۹۲ سه لماندی که سیاسی کورد و پارته کانی، پشو و کورته و له گه ل بچو کترین دو پان و شکسته دا وه په له قارئی ده که ویت. نه و هیزانه ی که سالی ۱۹۹۲ نه یاننوانی ریژه ی یاسایی مسو گه ر بکه ن و نه گه یشتنه په رله مان، هه رزو و ماندوو بوون و هه ناسه پرکئی یان پیوه نووسا و پشو و سوار بوون... ناسمانیان لی ویک هاته وه و که و تنه هه لپه ی خو ده ربار کردن و خو دزینه وه، به په له بانگه شه ی یه کگرتن و یه کبوونیان کرد. ناکامی نه و هه لپه و نه فه س کورته یه ش، شه پری نیوه خو و به فیرو دانی دا هاته کانی کوردستانی لی که و ته وه. ده رس و په ند وهرگرتن له و نه زموونه به رجه سته یه ی را بردو و، دا و له هیزه سیاسی هکان ده کات که لیزانانه به رنامه ی گونجا و بۇ ناینده ی باش و گه شاوه دا پریژن.

دا پرشتنی به رنامه ی گونجا و بۇ ه لېږاردنی دا هاتووی نه نجومه نی نیشتمانی کوردستان، نه رکی سیاسی هیزه کانه، نه نجامی ه لېږاردنیش تیراسا و سه نگایی یان ده خه ملینی و حوکمیان له ده ست ده نی، له م سو نگیه وه خه می پیش وخت و ناماده باشی بۇ ه لېږاردنی دا هاتووی په رله مان، په روشی بۇ ناینده و چاره نووسی کی شی اوی نه و هیزانه وه دیار ده خات. وا ورده ورده ش رمانی هیزه سیاسی هکان بۇ چو نیه تی به ریوه چوونی نه و ه لېږاردنه و نه خشی دوا روژیان خو یا ده بیټ. هیندی لایه ن پی یان وایه که ده بی دوو لیستی (زه رد و سه ون) ها وړک بن.. ناکامیش به سه رکه و تنی یه کی کیان ته وا و بیټ و حکومتی هه ریم دابمه زرینیت، له به رامه به ریشدا نه وی دیکه یان حکومتی سیبهر (ئوپوزیسیون) دروست بکات. هیندی کی دیکه بوونی چه ند لیستی کی جیاواز به سه نده دی ره وا یه تی ه لېږاردن و

دهشکېته وه و ناکامی خرابی لئ دهکه ویتته وه.

به بېروای من، بو شه مړوی کوردستان و چاره سرکردنی کیشه و گرفته کانی نیوه خو، بو گرنگی دان به پرؤسه ی ناشتی و رهوشی هه لېژاردن، پیویسته له هه لېژاردنی داهاتودا چهند لیستیکی جیاواز له کئ بهرکئ دابن. بو نمونه نه گهر چوار لیستی (یه کیتی، پارتی، چه په کان و نیسلامیه کان) هه بوون، به لام هیچیان به تنهها نهیتوانی ۵۱٪ بهینئ و حکومت دروست بکات، نه وه دهخواری که نه وه ی زورترین کورسی په رله مانی و ده دست هینا وه، بو پیکهینانی کابینه ی حکومت، له گهل یهک، یان دووانی دیکه هاوکاری بکات. نه وانهی ده میننه وه له پارلمان کورسی یان ده بیئت، به لام له حکومتدا به شداری ناکهن و سه نگره ی ئوپوزیسیونی دیموکراتی هه لده بژئرن، هه روهک له ته و او ی ده ولتانی دیموکراتیدا نه و شیوازه په پره و ده کرئت. بئگومان له وانیه هه موو لیسته کان نه گهنه په رله مان، نه وانهی ده گهنه په رله مانیش له وانیه هه موویان له کابینه ی حکومتدا به شداری نه کهن، به مهش نه دنیا خراب ده بئ و نه کاری سیاسی و حزبیه تیش به بن به ست ده گات و کوتایی دیت.

وادیاره ترسی ناکامی هه لېژاردن هه رله نیستاکه وه زراو رژینی کردوین و، له تواناماندا نیه ئیراده و هیزی ریکخستن و رامانی سیاسی و بهرنامه ی داهاتوومان به تنهیا بخهینه پروو، نه گهر نا پیویست به چه واشه کاری و پینه سازی ناکات، راسته سیاست هونری له ده ست هاتوو (فن الممكنات) ه، پیویستی به تاکتیکی واقعی و ستراتیژی پیروز هیه، به لام راشکاوانه رانه گه یاندنی نه و دروشمانه، خاوه نه که ی به ره و تارمایی و به د گومانی ده بات و، توانای خویندنه وه ی هه ل و مه رجی له بار له ده ست ده دات.

به (نیو به نیو) رازی نابن و خو یان به مه غدور ده زانن، نه ی باشه نه گهر حزبه کانی دیکه ش بکرینه براهش و کورسی یان پئ بدرئت، چ ده قومیت؟! نایا نه وان به (چل به چل) رازی ده بن؟! نایا رازی ده بن نه گهر یه کیکیان کورسی یهک، یان وه زیرکی زیاتری بو دیار بکرئت؟! له م لیکنانه وه یه کورته دا ده لینن: پیشنیاری تاک لیستی بوچوونی دیموکراتی و سیاسیانه ی تیدانیه و له دیدیکی زانستی یه وه بهرجه سته نه کراوه. هه روه ها ده کری پیرسین: یهک لیستی هیزه سیاسی هکان له به رامبه ر کی دا؟! له به رامبه ر جه ماوه، یان دوژمن؟! خو نه جه ماوه لیستی دژنی هیه و نه دوژمن.

له لایه کی دیکه شه وه، به دریزایی چوار سالی شه پی نیوه خو، هه ول و کوششی هیزه سیاسی هکان و جه ماوه ری کوردستان، نزاو تکای زانایانی ئایینی و ناله و کپوزانه وه ی دایکانی شه هیدان، ناکام و مانه وه و نه یان توانی ئاگرپری راسته قینه و ناشت بوونه وه و بهرهم بهینن، نه ی باشه چ سه نه دو زه مانه تیک بو سهرگرتنی نه و پیشنیاره له نارادایه؟! نایا هیزه کانی ناوه خو له توانایاندا هیه نه و دوو زله یزه بگهیننه باوه ریک و به به شی دیاریکراوی بئ هه لېژاردن رازی بن. نه من پیم وایه درکاندی نه و جوړه داوا و پیشنیارانه، له ترسی ده رنه چوون له هه لېژاردن و دوړان، سه رچاوه ی گرتووه، نه گهر نا چ لوچیکیک رامی ده کات!

هینانه گوپی لیستی هاوبه ش، روانگه ی دیدو بوچوونی سیاسیانه ی گهرکه، پیویستی به نارمانج و مه بهستی هاوبه ش و کاری هاوبه شه وه هیه. جا هه ر لیستیکی هاوبه ش نه گهر به و نامانجه وه بیئت به ختی بردنه وه و سه رکه وتنی هیه، به لام نه گهر بو خوشاردنه وه و سیاسی ته بازی بیئت، به پیچه وانه وه

گرفتی من و نەزموونى ژیان

رؤژ دواى رۇژ گرفتو ناستهنگى تاکهکانى کومه ن وهدياردهکون، که چى هيچ دهزگاؤ ناوه نديک نيه بايه خيان پندباتو ريگه چارهيان بۇ بدۇزنته وه. به دهيان رووداوو کارهساتى سه رسورهنته ر له ناکامى نهو گرفته پهنگ خواردهوانه دا وه به رههه هاتون. گرفتو دهردى هه رکه سينک بۇ خوى نەزموونىكى ژيانه، پيويسته ديتران دهرسو په ندى لى وه ريگرن. بۇ نهه مه به سته به گرتكى دهزانين گوشه يه كى تايبه ات بۇ درکاندى گرفتو رازو نيازدهگان بجهينه سه رپشت. نهوانه ي دهيانه وي دهرده دل بکه ن و رازه مهنگه کانى دهررون بهيننه زمان، لهه گوشه يه دا خويان دهيينه وه.

نهوروپا نۇقره ي لى هه لگرتم. نه مهش له خۇپراه نه بوو، دهوروبه ر ختوکه يان ده دام. کوپه دراوسى يه کمان له نه وروپا بوو، زوو زوو دهه اته وه ماشينى تازه بابته ي دهينايه وه. براکانى به پاي پيلان مه سه ره فيان ده کردو که شخه يان له سه ر لى ده داين. دوو برى له سالىکدا زه ماوه نديان کردو پاره يه كى زوريشيان خه رج کرد. ئيدى له و روانگه يه وه نه وروپا وه هه نده ران له به رچاومدا ببوونه

چۆن له نه ويان نيشتمه وه

به هه شتيكى چاوه پروانكراوى يه كه ههنگاو دور. له لايه كى ديكه شه وه، ناسيوان چه ند مانگيك بزده بوون، دوايى هه واليان دهه ات و ده يانووسى: له نه لمانيا په نابهريمان وه رگرتووه. چه ند مانگيكي ديكه په ساپورت وه رده گرين و ده گه رپينه وه. راستيان ده کرد، زورى نه ده كيشا به ده ستي پرو تاس و لووسكراوى دهه اتنه وه و جوانترين كچيان

من ناوم (ق.ب.ه). ته مه نم سى ساله، چوار بر او خوشكيكى له خوم بچوكترم هه ن، شهش سال له مه وبه ر به هوى كاره ساتى نۇتۇمبيل، باوكم گياني له ده ست داو مالنواويى ليكردين. منى كوپه گه وه، بووم به سه ردارى خيزان و پياوى ناوپياوان!. كه باوكم به جئى هيشتين، من چه كدارى لايه نيك بووم. نه و يارمه تيه ي وه رم ده گرت ته نيا به شى سيگارو رۇژانه كه ي ده کرد.

ميراتى باوكم، خانويك و دوكانيك و ماشينيك بوو له گه ل مالىكى گه رم و گوپ. خزم و ناشنايان داوايان ليكردم له شوينى باوكم ده ست به كاربه م دوكاندارى بكم. بۇ منيكي كه م نه زموون و هه رزه، نه ركيكى سه خت و گران بوو، به لام هه بوونى و پارمش له زمه ت به خش بوون. سه ره تا به ناسايى و به چاكي كاره كان به رپوه ده چوون و ژيانمان ده کرد. دوايى هه وى چوونه

دەخواسىت. لىتان ناسارمەۋە ھاتنەۋە (۵)ى
 برادەرم و خواسىتى جۋانترىن كچى گەرەك منى
 شىت و ھاركد. (۵) مرقىكى ناسرىن و نارىك و
 رووتەلەبوو. پىمان دەگوت: پووتە. بئەمالەكەشيان
 ھەزارو نەداربوون. چۈنەكەى بۇ نەوروپاش بە
 رىكەوت بوو. جارىكيان لە رىگادا تۈنجى لە كچىكى
 دەستپۇشتوۋى گەرەك دابوو. كە براكانى پىيان
 زانى، ويستيان (۵) بكوژن، ئەۋىش لە ترسا رايكدو
 بۇى دەرچوو. دۋاى دووسال بە پۇشتەكراۋى
 ھاتەۋە. ئەۋجار كچە بۇ خۇى بە دۋايدا دەگەرۋە
 منى دەكد (۵) بئىرنە خۈزىنى. بەلام (۵) ھەر
 ئاۋرىشى لى نەدايەۋە چوو خۈنكارىكى كۈلىرى
 ئەندازىارى خۈست و لەگەل خۇيدا بردىيەۋە.
 ئىستاش ھەروايە، ئەۋەى لە ئەوروپا بىتەۋە،
 كچان ھەن بۇ خۇيان بە دۋايدا دەسۈپنەۋە ۋەلامى
 لى دەگىرنەۋە. زۇرىپان مالەكەيان دەبىتە
 كارۋانسەرا، ھەر پىرەنەۋە كچى رازاۋە رەگەل خۇى
 دەدات و دەچىتە مالەكەيان و بە ئاۋاتە دلى كۈپە
 بۇى داخۇرپى و خۈزىنى بكات.
 ۋەك گوتە: باھۇزى ئەوروپا منىشى لوول دابوو.
 ھەجمانى لى پىرىبووم. ھىزى كاركدن نەمابوو،
 دايك ھەزى دەكد ژن بېنىم و ئەمن نەدەچۈۋە
 ژىربار. گراۋەكەشم داۋاى زەماۋەندى لى دەكد.
 دەيوست بىگۈزەۋە ئەوسا رىگەى ئەوروپا
 بگرمەبەر. لەۋە دەترسا نەۋەك كىژانى قىزەردى
 ئەوروپا فرىوم بىدەن و زەفتم بكن. ئىدى ۋردە ۋردە
 ھەۋاى مال تەلخ و، رەنگى ژيانمان تەماۋى بوو.
 مال بوو بە دۈزەخى جەنگى بىپسانەۋە.
 لەۋ شەرگەيەدا دايك مىلى داۋ پاشەكشەى كرد.
 رىگەى چۈنە ئەوروپام بۇ ئاۋەلا كرا. ھەر بە
 خىرايى ماشىنە بۇرەم لەناۋى كردو بە نرخیكى
 ھەرزان فرۈشتم. پەساپۇرتىكم كپى و، لە رىگەى
 (بەرەى توركمانى)يەۋە بە شەش گەلا فىزەى توركىام

ۋەرگرت. ئەو رۇژەى لە زاخۇ وپى گەۋتم، وام دەزانى
 تازە لەدايك بووبىمەۋە ۋە پىم دەنىمە ژيانىكى
 ئەفسوناۋىيەۋە. دۋاى چەند رۇژ لە (ئاكسەرا)ى
 ئەستەمبۇل بە دوو قاچاغچيان ناساندم. ھىشتا
 ۲۰ گەلام لە باخەلىدا مابووم، شەۋىك بە دواماندا
 ھاتن و كەۋتىنەپى. نۇ شەۋى تەۋاۋ بە رىگاۋە
 بوۋىن. ئەو دەردە سەرىيەى لەو سەفەرەدا دىتمان،
 مەگەر لەسەر بىردەى پىشمەرگەكانى شاخ گۈيتان
 لى بىن. كارۋانەكەمان لە ۵۴ كەسى سەرھەلگرتوۋ بۇ
 ھەندەران و سىن قاچاغچى پىكھاتبوو. دۋاى
 ئەزىتەتىكى زۇرو، ماندوۋبوونىكى لە رادەبەدەر
 گەشىتنە شارى (سالۋنىكا)ى يۇنان. بەر لە
 گەشىتنەمان بەو شارە، جل و بەرەكانمان گۇپى بوو.
 دەستە جەلە نوئىيەكانمان لەبەركدبوون. سەرۋ
 رىشمان تراشى بوو، بەلام ھىشتا رەنگى ماندوۋىيى
 غەۋارەيمان پىۋە دىاربوو. دوو - دوو، سى - سى
 دەچۈۋىنە ويستگەى شەمەندەفەرۋ بلىتمان دەكپى.
 چەند وشەى يۇنانيان فىركردىن، بەشى چاكوچۇنى و
 بلىت كپىنى دەكد. بەخت يارنەبوو، من ھەر لە
 كاتى بلىت كپىندا گىرام. سى رۇژ لە زىندان ماينەۋە،
 ئەوسا دراينەۋە پۇلىسى توركىا. ئەۋانىش رەۋانەى
 ئەستەمبۇلىان كرىنەۋە. جارىكى دىكەش لە نامىزى
 كوچەۋ كۇلانەكانى شارى ئەستەمبۇلدا بىز
 بوۋىنەۋە، لەگەل چەند برادەرنكى دىكەدا لە
 پانسىۋنىكدا جىگىربوۋىن و چاۋەنۋارى ئىشارەتى
 قەچاغچىمان دەكد. چەند جارى دىكە ئەۋ
 رىگەيەمان كوتايەۋە، ھەموو جارەكان نەدەگەشىتنە
 (ئەسىنا) و دەگىراين. ھەر كەسى بگەشىتايە ئەسىنا
 ئىدى خەمى نەدەماۋ بەبىترس لە يۇنان دەمايەۋە.
 گەشىتنە يۇنان واتاى گەشىتنە ئىتالىاۋ ئەلمانىابوو.
 ئىدى ھىزم لەبەرپراۋ شەنگ ۋەجىبەۋ كارۋان و ھاتن و
 چوونم نەما، بە مىشك داھات رىگەى ناسمانى
 بگرم و سى نەكەمەۋە. تەنھا پەنجا گەلاى تىدەچوو.

(په بانچه) کرایښ. شهوئک لهوئ ماینه وه. نهوسا لهگهال دوانزه کهسی دیکه دا، سئ پولیسیان په گهال داین و بهرو سنووری خاپور بهری کرایښ. له سنووری ئیبراهیم خهلیل وه رگیرایښ. دواتر رهوانه ی زیندانی زاخو کرایښ. لهوئ شوه وه بو شاکری و ههولیز. ناوم له لیسته ی رهشدا نه بوو، نه گهرنا خوا دهیزانی چاره نووسم چی ده بوو! ئیواره درهنگانیک به شهرمه زاری و په شینوی، زهنگی درگه ی مالی خو مانم لیدا. خوشکه کهم درگه ی کرده وه. چه په سا، له باوه شم گرت و ماچم کرد. دهوریان دام و به پرسپارانوه ماچیان کردم. رهنم په ری بوو، زمانی به رسقم له مه لاشوودا چه سپی بوو. چه ند مانگیک به سر سنوورداشکردنه وه گوزه راوه و له نیو باوه شی خوشک و براکانمدا ده ژیم. کورد گوته نی: وار نه و واره لئ نه نه و به هاره. گوزرانیک سی به سر ژیانماندا هاتوه. مالیک سی ساردو سره، ره ونه قی جارانی تیدا نه ماوه و که وتوینه ته سر ساج عه لی. که له چاوانی دایکم و خوشک و براکانم دهروانم، به نهینیی هوه پیم ده لین: بؤ وات لیکر دین؟! له هر زیاندا ده خوئنه وه: سه به بی هه موو مهینه ته یه کان توی! دهر و دراوسی به مروقیکی فاشیلیم ده زانن. خزم و ناشنایان له وینه ی مروقیکی دوزاوو هیچ له ده ست نه هاتوو سه یرم ده کن. ته نانه ت گراوه خو شه ویسته که شم لیم زیزو لالووته. نه سؤراغم ده پرسئ و نه لام لئ ده کاته وه. که له مال دیمه ده ری، کچانی گهره ک تیرو توانجم لئ ده دن. به و گوئی یانه ده بیستم: مروقیکی دوا روژ تاریکه، نه وه ی باوکی به سالان کوی کردبؤوه نه و نه زانه به مانگان ته خشان و په خشانی کرد. به لئ راشکاوانه ده لیم: من مروقیکی شکست خوار دووم، هه راز ده فریم و نزم نیشتمه وه. هیوادرم به سه رهاتی من بؤ که سانی دیکه که نه زمونیک ی ژیا نه، نهرس و په ندی لیومریگرن و دوویاتی نه که نه وه.

منیش ده گه لام ده گیرفاندا مابوو. به هر شینوه یه ک بوو په یوه ندیم به مال هوه کردو رازیم کردن که ۴۵ گه لای دیکه م بؤ نیرن. ۴۵ گه لاکه گه یشتن، خوئنی دوکان و که ل و په له کانی ناو مال بوون. له خوشیان شاگه شکه بووم، باوه یرم نه ده کرد دایکم بچینه ژیر دواکه م و دهستی بچی دوکان و ناو مال بؤ منی گیرخواردو بفروشینت، چونکه دوکانه که تاکه سه رچاوه ی بزئویان بوو، فروشتنی به گران ده که وت. که پاره که گه یشت هاتمه سر روژو ساتی خو ی، چون ژنی باردار چاوه نواری روژو ساتی خو ی ده کات، منیش به هه مان شینوه له چاوه نواریدا راگیرابووم. کاتی دیاریکراو گه یشت. به دلی پر ئومیده وه به ره و فروکه ی (نه تاتورک) ی نه سته مبول به ری که وم. داخه که م نه و موچرکه خو شیم تر اویلکه ی چه ند خوله کی بوو. گولی هیوام ژاکاو هه لپروکام. له جیاتی هوئی ترانزیت، خو م له به ندیخانه دا دیته وه. حه وت روژ له و شوئنه دا ماینه وه. زور ئی هانه ده کرایښ و خواردنیش له سره گیرفانی خو مان بوو. له جیاتی هه رژه مه خوراکیک ده بوایه ده دؤلار به دین. من ته نها سه، دؤلارم لامابوو. له و حه وت روژه دا ته نیا حه وت ژم خواردم خوارد. ده ترسام نه وه ک زور بخایه نی و ده روژ تیپه ربکات. نه و که سه ی پاره ی نه بووایه، خواردنیان پی نه ده دا، نه گهر گیراوه کان تیکه نانیکیان پی نه دابان، له برسانا قوره ی زگی یان ده هات، من له سه ر په ساپورتی ساخته گیرابووم و تاوانباربووم، که سانیک له و زیندانه دا له گه لماندا بوون که گرفتی په ساپورتیان نه بووو له نه وروپاوه به سه ردان هاتبوونه وه، هه نجه تیان پی گیرابوو. په ساپورته کانیان ده بردن بؤ کونسولگری، نه گهر ته ئیدیان بکردبوایه، به رده بوو، نه گهرنا یه که سه ر سنوورداش. روژی هه شتمه له گه ل چوار که سی دیکه دا سواری ماشین کرایښ و رهوانه ی هو به ی

دنده کامنان

بوجي جيهان
 به نيگمراڼي،
 به ترس،
 به نازار،
 به خوښ،
 به ډاگرو
 به له نيويردنې مروښايه تي
 دنده خشين؟

له بهرچي؟
 هه يوومان خوشمان ددوي هه مووشمان نازار ده چيرين؟
 كه واته بوجي
 دهسته سپهه كان و دهسته رش و زهرده كان
 ناويته نابن؟

تا دونياييكي رازاوه
 ورك دنگي زاروكان
 له ژير گهواڼي زامه به سوكان و
 هالاوي پالنه وانيدا
 له رهنكه كاني خوشي دا چي بكنه يڼ
 جيهانيكمان ددوي
 كه شاهه يي به تيشكي چاوي مندانان
 ده مانه وي بژين
 له تلوگهي نه وانه ي له دايك ده بن،
 ده مانه وي بژين

تا به ساده يي شته جوانه كان بناه رين
 مينا رندي خودي سروشت و
 په ها مروښايه تيه كان،
 به لي، نه مه يه ناشتي يه كي ره و
 له بونيكې سه لندا
 له له دايك بووي،
 له هه ناسه دان،

له خوشه وستي و
 له خورانك دا
 نه مرو له هه موو كاتيكي رابردوو زياتر
 خه مون به ناشتي يه موو ده بيغين،
 بيينا جهونيكي بيگه رد
 يو هزيكي په رت
 نه مرو له هه موو كاتيكي رابردوو زياتر
 ناروزوومان له ناشتي يه
 ورك جهنگاو دريكي بي بيان
 كه مني ناويه تي

شاعري (مهنگاس) *

* شاعري ناوداري كيشوهري شميرقيا

له راپورتی سیاسی په که مین کونگره ی حزبمانه وه

خه باتيكي نه ته وایه تي و چينايه تي

چهند سده به که کوردستان له لایه ن داگیرکرانه وه
 دابش و داگیرکراوه، بن پسانه وهش هه ولی له بین بردنی
 میلیه تی کوردو شینواندنې سیمای نه ته وه یی و
 نیشتمانی یان داوه، تا نیستاش رۆژانه به سهدان مروښی
 کورد له بهر په یوه ست بوونیان به نه ته وه و نیشتمانی
 خویان زیندانی ده کرین و نه شکنه نجه دهرین و شه هید
 ده کرین، به لی نه ته ته وه ی کورده، لیروه له زیندو
 نیشتمانی خویدا نکولی بوونی لسی ده کریت و
 ده چه وسینه وه و شهرې جینوسایدی له دژا به پرپوه
 ده چیت، نه وهش داگیرکرانی کوردستان به هه موو
 توانایه کیانه وه دوزمنایه تی نه ته وه و خاکی کوردستان
 ده کن و، سره وت و سامانی نه ته وه یی و نیشتمانی لسی
 به فپروده دن و به ها پیروزیه کانی له ژیرین نه نین. هر
 لیروه شدا له کوردستانی تینووی نازادی دا، کرینکارو
 ره نجه مرو زحمه تکیشانی ولات ره نجه ده کیشن و بسو
 بژنوی رۆژانه کاری سهخت و گران ده کن و
 ده چه وسینه وه، نه وهش سرمایه دارو خاوه ن کارگو
 مولکداره کانن که به ناروزوی خویان راده بوین و
 ره نجی شانی کرینکارو زحمه تکیش و چه وسوان
 ده ماشنه وه.

بویه نه مرو لیروه دا، له م ولاته داگیرکرو دابش کراوه دا
 دوو خه بات له نارادایه، خه باتیک له پیناو نازادی مروښی
 کوردو رزگارکردنی خاکی کوردستان، که نه مه یان
 خه باتیکې ره وای نه ته وه یی و نیشتمانی یه. نه وه ی
 دیکه یان خه باته له پیناو دهسته بهرکردنی مافی کرینکارو
 ره نجه ران و بنپرکردنی چه وسانه وه که نه وهش یان
 خه باتیکې ره وای چینایه تی و مروښايه تی به به پروای
 حزبمان نه و دوو خه باته، دوو پرگه ی یه ک هاوکیشن و
 به یه که وه گری دراون. هر له م روانگه یه شه وه، حزبمان
 (حزبی رزگاری کوردستان) خه باتی نه ته وایه تی و
 چینایه تی به یه که وه گری ددات و به دووانه یان
 ده زانیت و، له پیناو کوردستانیکی سهر به خوو گه لیکی
 به اختیاردا، خه بات بسو سهر به خویی و دیموکراسی و دادی
 کومه لایه تی ده کات.

ملوانانگه نښېرېك

كه ژان عه لى

ښاکار... ۱۹

نه و روژى پيکه نيني نايه ..
 نه و ساته دلى له ليدان نايه
 نه و ناخه له روژيکدا به ديري
 دواترى نه بى .. ۱۹
 سه بورى نايه ..
 نه و روچه له ساته يدا له لاي خوايه
 نه وه ..
 ده بزانه ، نهى هاورېى ته نايى
 نه و روژه يه ..
 كه فرميسکه کان .. هيندى .. هيندى
 سه نگه رى بن نارامى و نا نوميندى
 له يه که مين ههنگاوى به ناگايدا
 نه گويز نه وه بو روح
 نه زانى بو؟
 تاكو له م روژو ساته يدا .. "روح"
 بو يه که م جارى چياواز؟
 بگرى و له و نښه وه ، بو نه به د
 مال ناوايى له روحى نووستوت بکا ..
 به لى .. ليره دا
 روح يک نووست و
 گويز رايه وه ..
 ده بزانه تو ..
 نهى نووستوى هه تا هه تايى نه م نه وينه

سه رنج (۱)

روخساره که ..
 تو په نيك به فرى سپى يه ..
 له دووره وه ..
 له ناوه راستى "تابلو" و
 بيابانيكى تاريخستاندا
 خوى دهنوئى
 به لى ..
 نه وه که بيابانيكى تاريخستانه
 ناوسكى دايکيکه
 نه وه ش که تو په نيك به فرى سپى يه
 پرسيارى سر لانگه ي منداليکه ۱۱
 هيمن .. هيمن ..
 له باوه شى مهرگا
 نووستوه ؟

بچه شه هيدان

دووريتان ..
 نازاريكى نه به دى يه و
 هه ناسه يه كى هه لکيشراو .. ۱۹
 و ته جوانه کانتان ..
 له مينشکماندا ،
 گوزر ده که ن و
 له دلشمان ..

جنگا بو خويان نه گرن
 به لى ..
 بيره وهره يه کانتان ..
 يادگار يکن .. زور خوشه ويستا
 له ناو نه لېومى يادى هه ريه کيکمان
 پاريزراون ..
 چونکه .. هى نيون ..

ناليره دا ..
 وه کو که نجينک ..
 هوار نه که م
 ويژدان دوره ،
 نيه ساتن کامه رانى
 به ناو نازادى له م بوونه
 ده سا هاورېم گوى رابگره ..
 توش هيچ مه لى .. ۱۱
 گوى رابگره
 دانيشتوم و وانه روانم ..
 به ناسمانى يادى خوما ،
 من خاوه نى زور وه لامم
 به لى (پرسيار)
 ناسو دووره ؟

* * *

PARTIYÊN KURDISTANÎ Û PÊWENDIYÊN WAN

Hêz u partiyên kurdistanî ji aliyê bir û hizran da çend li hev durbin hêş dikarin kar û xebatên hevpişk encam biden, çunkî armancên wan hemiya xizmet kiran gelê kurdistanêye.

Her partiyek eger jibuna gelû welêt nexebite û baweriya wê bi demokrasî ra nebe, lidîv hecetan digerye û hevrikî digel hêzên din da çêdike. çend salên borî em şahid buyne, ku gelek partî digel hêzên nêvxwe havrikî u milanê kirne, hindek carjî şer u kiryarê cakdarî lihember hev da birêve birne.

Şer u cengên nêvxwe ji bin her nav u nîşanekîve hatbîte meşandin, zerer u ziyanên mezin bi milletê me ra gehandiye. bê guman pêwendiyên îcabî u biranî u pêweniyên hevkarî u rêzgirtin, rewşa doza kurd berbipêşve dibe.

Eger partiyên kurdistanê bixwezin ji berjewendiya millet ra xizmet biken, gereke girft u arêşên xwe bi rêka aştiyê u danustandinê çareserbiken. Her wesa eger partiyên bîr u bucunên xwe ji hember riwîdan u qewmînan da eşkira u xoya biken, bi sanahî girft u arêşên nêxwe dihête helkîrn.

Eger partiyên kurdistanî mil bimilê hevdu ji buna serxistina doza gel bixebitin u destê alikariye ji dujmin u dagirkarn ne xwezin, u bihev ra ji aştiyê u tanahiyê ra bifikrn, dikarn zêtir cemawerjî ji xwera kom u berhev biken, demê bişên praniya gel li cem hev jibo karû xebate îdare biken, rewşa me geşû xurttir dibe. İro piştî rêkvektina aştiya wasintonê dibînîn doza kurdistan liser aşte cihanê pitr pêşwazî lê tete kirn. lewma her partiyek eger bixwaze, doza kurdistan hêş geş u bilntir bibe, û pêwendiyên xwe mikum u tekuz tir bike, gereke heya radeyeka baş rêz ji ramana beramber ya neyar bigire, u ji

bo fire hizbiyê, u havkarî kirnê digel hemf aliyên din, pêşkeş bike. nexas digel ewan partiyên da ku li armanç u îdolijîda lihev nêzikin.

İro gelek partî hen bi çep û pêşvero xwe diden niyasîn, Lê di navbera diruşm u armancên wanda cudayî tuneye. herwesa hijmarek partî hen bi ditnên îslamî u musulmanî birêve diçin, vêca eger gaziya wan rast u bê fêl be, pêdviye ewên çep licem hev kom bibin, u ewên îslamîjî lidor hev kom bibin.

Demê dujmin mêze dike u dibine hêzên kurdistanî jihev dur u belavin, u hevrikî u şer digel hev diken, êdî mecbur nabe xwe şeqî u mijul bike. belkî deliveka bas ji wê ra çêdibe, u bi sanahî pîlanên xwe cêbicê dike. piştî şerê nêvxwe, rijêma BEËDA careka dî dest bi derêxistna kurdan kir, nexasme li devera kerkuk u xaneqinê. rijêma beËda gefa li wan kurdan dikir, ku eger nasnama netewiya xwe negohrin u nasnama erebî qebl neken, êdî ji warên bav u kalên xwe dihêne mişexit krin. ji ber wan sedeman da erkên netewî u weletparêzî yên partiyên kurdistanî ewe ku pêwendî u təkeliyên xwe tekuz biken. lazme fîrset ji dujminî ra çêneken haya derbêt mezin ji doza gelême bidet.

Ji alyekî dîve, mîna dibêjin: (mirev bunewereka zindî ya siyasî - komelatiye. bê pêwendî u təkeli naqetîne û nişê jiyana xwe dom bike). her bivî rengîjî hîç partiyek eger pêwendî u təkeli digel gelu partiyên dinda çê neke, nikare bingehê xwe berfire bike u ber bipêşve biçê, çunkî partiyên ramyarî ji buna xizmet u parastina berjewendiya gel, anku çînek dihête damezrandin u çêdibe, herwesa niwênerayetiya wan dike, lewma zorî fere ku pêwendî u təkeliyeka xurt u mikum dinavbera partiyên kurdistanî da hebe, tinê ewjî dikare doza gelême geş bike u bigehite serkevtinê. ♦

Turk û Hikumet nabe!

Hekîm Kurdoşlu

Piştî herifandina împaryeta osmanî û nemana destelata xelifey, MISTEFA KEMAL, ewî bi kemal etaturk hate nasîn, liser kelexa împaryeta osmanîya da dewletek nî, binavê KEMALIYA anku TURKIYE çêkir - Ev dewlet heya îro mîna dewletêd din birêve naçe û nameşe. Şer û astengên nêvxwe, u piraniya arêşan Turk îflic kiriye. her wesa Turkiya êk jîwan dewletên cihanêye ku zortirin girft û muşkîley digel cînar u welatên dewruberda ya hey - li nêv xwejîda li hember doza kurd u mafên mirovanda sekîniya. lewma her hikumetek, ji aliye her partîyekêve bihête damezrandin, serkevî nabe u diherife.

Li 75 salên burîda, bidehan hikumet piştî çêkîrnê, be demeka zî naçar buye dest likar bikîşîne û yêndî di cihê wêda bihête damezrandin. heya îro gelek kodêta ya eskerî hatiye riwîdan, her carjî serok wezîran û hikumeta wî bi fesad u tîkêlî digel bandên mafya hatîne gunehbar kirin.

Sala 96 an helbjartina perlemanî turkiya bi encam gehîşt û hikumete XANIM çiler duimahi hat. vêca partîya çiler û partîya yilmaz bihevra hikumeteka nî çêkîrn û, Mesud Yilmaz posta serokatiye bi destvîrgirt. Lê zor nekêşa, hevrayetiya wan gehîşte hevriki û hikumeta Yilmaz bi dawîhat. vêca çiler digel ERBEKAN (serokê partîya Refah ya îslamî) sozdane hevdu û hikumeteke nî bi serokatiye ERBEKAN hate damezrandin. Lê çunkî destelatê here mezin li Turkiya di diestê ESKERÎ (ERTEŞ) ya daye, ewjî nikarî digel îslamiya bigetîne, guşar li ERBEKAN hate krin û hikumeta wîjî domnekir. evcar muşkîleya hikumet bişkira ji bo cîhanê xoyabu. lewma careka din eskerîyan gef kirin u li Yilmaz xwestin ku hikumetekanî ya kemîne dabimezrine.

Yilmaz gelek kêf xweş bu, hizir kir êdî kes nabêje di pişt cavênte, du proyahey. Lixwe mêzekir û got êdî Ezim serdarê hikumet ji bo heta hetaye.

Ji bo xwe nêzik kirin le Eskerîya bi lez xwe gehande TELAVIV (ÎSRAYIL) û, peyman u protokolên serbazî digel wanda îmzakir.

Yilmaz di wê bawerê dabu, ku dikare hertiştêkî li nêvxwe û dervjîda çareser bike û bimeşîne. jîbuna wan armancan, li nêvxweda dast havête şerê giran, lialyekî maşandin şerî lihember bizava rizgariya glêkurd û şervanên E.R.G.K û P.K.K, xort tir kir. Li alyekî din jî digel partiyên din yên Turk dest bi taktîk û manorsazî kir. Yilmaz soz li NATANYAHO wergirtû, ku piştîvanî lîbête kirin Lewma ji surya û HAFIZ EIESEDI ra girftû guşar çêkir-mixabin serok EIESED lihember guşarên yilmazî da tanazul kir, u digel wida danustandin destpêkir.

Guşarên Yilmazî pêkhatbu ji guşarên (EMRÎKA - ÎSRAYIL - Turkiya), weli ESEDÎ kir navê xwe bigohre û ji wanra saziş bike, u ABDULLAH OCELAN (serokê PKK) ji jî axa xwe derêxit.

Dema birêz OCELAN li surya, u Rusya ji hate derêxistin, kêfa yilmazî hat û hizir kir êdî ESKER mikumtir piştîvaniya wîdiken, lê zor nekêşa careka dijî hikumeta wî kefte bin pirsîyaran, u bi dest hebun digel bandên MAFYAYE hate tawanbar krin, li dengdaneka ya perlemanî di 25-11-1998 da, bawerî li Yilmaz kêşan, u riswa û şermezar derket û, herifya.

Ruxana hikumeta Yilmaz jîbo dewleta Turk pir giran bu, nişana bê bernamêya wan bu. bo hemu dunyayê derket ku Turk nikarî îdara dewletî bi rêkeka hevçerx biken. tinê ezmanê çek û şer dizazin. lewma suleyman dimîrl, serkomara Turk bê rawestîyan daxwaz ji ECEVÎT (serokê partîya çepya demokrat) kir jîbo pêkînanî hikumeteka taze. Suleyman dimîrl bihêvî bu ku ECEVÎT bikare dewleta Turk di qeyranê poletîkî da derbaz bike, lê piştî mehekî ji wan ra eşkera bu, Turk u hikumet kuca merheba.

Nuha jîbo çêkirna hikumet YALIM EREZ hatiye teklîf krin, lê kê dibêje ewjî dikare Turkiya ji bê hikumetî derbaz bike. Erê gelo me heqe eger bêjin: Turk u hikumet tune ye u nabe!

Xiştêy zemenî rêkkewtinî AŞTÎ waşinton lasengî têkewtuwe û ta em çirkeyey hengawî kirdeyî Cêbecêkirdinî wernegituwe.

wediwaxistinî cêbecêkirdinî birrgekanî em rêkkewtine le jêr her perde û biyanuyekdabêt pasaw hellnagrêt û suke nahumedîyekîşî hênawetewe.

Cemawarî gel be peroşewe darrwanine rêkkewtinî waşinton û asoy çarenussi diwa rojî xoyanî têda ber cesta deken. bellam sistî u xawî hangawekanî ser zewînî waqîâ, tarmayî û dille rawkê de çênin. Be fîrrodanî sê mangî yekem le temenî rêkkewtineke eger çawpoşî niştimanî lê bikrêt, wa dexwazêt ke sê mangî diwemî hengawekan berhemdarbêt û birrgekan cê be cê bikrên.

Cemawerî gal û partekanî pey bew rastîye deben ke asayî kirdinewe û sarrêjkirdinî birînekanî çîwar salley gerrî nêwexo, maweyek dexwazê û dan bexogirtin û aramî dewêt, bellam aram girtin û sebrîş sinurû radey xoy heye. her şitê eger merzu sinurî çaweruanî xoy têperr kird û sebrî eyubî gerek bu, be çawekî kem bayexewe mêze dekrêtu giringî xoy le dest dedat.

Temenî prossey aştî u aştbunewe xoy le salek dawê, ta radeyekî zor birrwayî bo herdu la gerrandotewe.. be deyan kobunewe û dîdarî dostaneş be akam geyştun, bem pêye zemîneyekî lebar rexsawe, bellam lewe ziyatir wexirandinî debête seretay peşewî û lebar birdinî zeminey aştî û le jêr pênanî rikkewtinî waşinton. ca eger niyazî aştî û rêkkewtin rast û pakbêt, gereke le rojekanî seretay

mangî yekemî salli 1999, raşkawane dest be cêbecê kirdinî birrgekanî rêkkewtinî waşinton bikrêt - betaybatîş yeklayî kirdinewe meseley gîraw û zîndany kirawan, ke le rastîda debwaye belem rêkkewtine em meseleye kotayî pé

bihataye, bellam be daxewe hewallekan bo diwawe deman gêrrnewe û carna care debîstrêt ke leser heman hoyekanî pêşu, kesanêk degîrên yan rawdenrên.

Gelan u dewletanî dinye ber le hatinî sallî niwê çend pirroje û bernameyekî girng û jiyarî bo gellalle rêj dekan. Caeger ême le tiwanamanda nebê bê wênêy

ewanewe hêlkarî û nexşe sazî aynde bikeyîn, heq waye kare kelleke biwekanî sallî rebirdu, yan sallanî rabirdu be encam bigeyenîn, eger bem pêwaneye bêt detiwanîn billêyîn: xiwaştî layenî kemî cemawerî gelekeman bo werzî yekemî salli, birîtiye le be encam geyandinî birrgekanî waşinton. Xiwaştî hemu layeke be boney serî sallî tazewe, dergay zîndanekan bixrête serpişt, rêge be gîrawan bidrêt cejnî em serî salle niwêye lenêw bawêşî germî binemallekanyanda biken. herweha ba temenî rojekanî seretay em salle hawkat bêt legell gêrranewey aware û koçdirawan bo şiwênî pêşuyan, çunke kêşey derkiraw û koçdirawan gewretirîn kêşey mirovî - kome layetî emroy başurî kurdstane. Xelkanêk leser malû kaşanî xoyan û be zorî zordarekî le layen hêzekanî nêwexowe derperênrawn û serwet û samanî çendîn salley temeniyân lê tallan kirawe, gereke be destî nawexoşewe yeklayî bikrêtewe.

PEŞÊNG

Belavokêka Heyvaneye Partiya Rizgariya Kurdistan (RPK) Dêrdexê

Jimare (11)

Sala (5)

12/1998

SERXWEBUN

DEMUKRASÎ

DADA KUMELAYETI